

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

EVA: 2012-1611-0226
Številka: 00712-49/2013/8
Datum: 17. 10. 2013

Prejeto:	18-10-2013	
Šifra:	4SD-01/13-27/1	
Povezava:		
EPA:	1538-VI	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Vlada Republike Slovenije je na 29. redni seji dne 17. 10. 2013 določila besedilo:

- Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike – prva obravnava,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10).

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Uroš Čufer, minister za finance,
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Marjan Divjak, generalni direktor Direktorata za zakladništvo, Ministrstvo za finance.

PRILOGA: 1

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDLOG
PRVA OBRAVNAVA
EVA 2012-1611-0226

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OPRAVLJANJU PLAČILNIH STORITEV ZA PRORAČUNSKO UPORABNIKE

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja in razlogi za sprejetje

Uprava Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljnjem besedilu: UJP), ki deluje kot organ v sestavi Ministrstva za finance, je pridobila status ponudnika plačilnih storitev na podlagi Zakona o plačilnih storitvah in sistemih (Uradni list RS, št. 58/09, 34/10, 9/11 in 32/12; v nadaljnjem besedilu: ZPlaSS), s katerim je bila v pravni red Republike Slovenije prenesena Direktiva 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES (UL L št. 319 z dne 5. 12. 2007, str. 1), spremenjena z Direktivo 2009/111/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o spremembi direktiv 2006/48/ES, 2006/49/ES in 2007/64/ES glede bank, ki so odvisne od centralnih institucij, nekaterih postavk lastnih sredstev, velikih izpostavljenosti, nadzornih režimov in kriznega upravljanja (UL L št. 302 z dne 17. 11. 2009, str. 97); v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2007/64/ES).

Storitve in naloge UJP so urejene v Zakonu o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (Uradni list RS, št. 59/10; v nadaljnjem besedilu: ZOPSPU) in podrobneje v podzakonskih predpisih ministra, pristojnega za finance.

UJP v okviru nalog, določenih z ZOPSPU, opravlja plačilne in druge storitve za neposredne in posredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: proračunski uporabniki) ter posebne strokovne naloge za potrebe proračunov, upravljavcev sredstev sistema enotnega zakladniškega računa (v nadaljnjem besedilu: sistem EZR), nadzornikov javnofinančnih prihodkov in vzdrževanja celovitega ter enotnega sistema obdelave podatkov za proračunske, davčne, statistične, analitične in druge namene, večinoma v zvezi s spremljanjem izvrševanja proračunov, nadzorom proračunskih izplačil in vplačil ter upravljanjem denarnih sredstev sistema EZR.

UJP pri opravljanju nalog s svojega delovnega področja sodeluje z bančnim poslovnim okoljem in upravljavci plačilnih sistemov ter v ta namen ves čas izpopolnjuje kakovost poslovanja in upošteva sodobne trende, standarde in dosežke stroke ter s tem zagotavlja visoko kakovost storitev v skladu s pridobljenim certifikatom kakovosti ISO 9001:2008. V skladu z Akcijskim načrtom elektronskega poslovanja javne uprave (št. 38100-2/2010 z dne 8. 4. 2010), ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije, je UJP uvrščen med nosilce projektov na področju elektronskega poslovanja, kar odpira dodatne možnosti za širitev storitev UJP in za nadaljnje spodbujanje elektronskega poslovanja javnega sektorja.

Plačilne storitve, kakor jih opredeljuje ZPlaSS, so le eden izmed sklopov storitev UJP, zato je treba spremeniti besedilo ZOPSPU.

Pri izvajanju ZOPSPU se je izkazalo, da je treba posamezne določbe zakona dopolniti oziroma spremeniti in jih uskladiti z drugimi področnimi predpisi in dejanskim stanjem, kakor je razvidno v nadaljevanju predloga zakona, pri čemer se je predlagatelj izognil prepodrobnemu normiranju in urejanju posameznih vprašanj oziroma razmerij.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Glavni cilji predloga zakona so:

- uskladiti določbe ZOPSPU z drugimi področnimi predpisi,
- določiti nove storitve in naloge UJP in s tem zagotoviti nadaljnji razvoj elektronskega poslovanja v skladu z usmeritvami in priporočili Evropske komisije in Vlade Republike Slovenije ter posledično racionalizirati poslovanje in zniževati stroške javnega in zasebnega sektorja,
- določiti nujne naloge UJP, ki se morajo opravljati tudi v času stavke,
- uskladiti nabor podatkov, ki se vodijo v registru proračunskih uporabnikov,
- določiti namen in pogoje odpiranja posebnih namenskih transakcijskih računov in posebnih računov z ničelnim stanjem,
- uvedba obveznega predlaganja elektronskih računov v javni upravi in spodbujanje zasebnega sektorja k izdajanju elektronskih računov ter upoštevanje ciljev glede zmanjševanja stroškov in racionalizacije poslovanja, gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti delovanja javnega sektorja in drugih prednosti elektronskega poslovanja,
- spodbujanje in razvoj spletnih storitev proračunskih uporabnikov ter odpravljanje administrativnih in drugih ovir za zasebni sektor pri plačevanju storitev javnega sektorja s plačilnimi karticami ali prek sistema spletnega bančništva ali sistema mobilne telefonije,
- podrobneje urediti sankcije za kršitve ZOPSPU.

2.2. Načela

Najpomembnejša načela predloga zakona so:

- načelo skladnosti predpisov Republike Slovenije: besedilo ZOPSPU mora biti v skladu z drugimi področnimi zakoni;
- načelo razvoja elektronskega poslovanja in dostopnosti spletnih storitev javne uprave ter gospodarnost, učinkovitost in uspešnost delovanja javnega sektorja, ki zagotavlja polno izkoriščanje vseh gospodarskih in družbenih prednosti digitalne družbe;
- načelo izrekanja primerne kazni za prekrške glede na njihovo težo, vrsto in druge okoliščine v skladu s pogoji iz tretjega odstavka 52. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 — uradno prečiščeno besedilo in 21/13; v nadaljnjem besedilu: ZP-1).

2.3. Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so:

- besedilo ZOPSPU je ustrezno dopolnjeno, ker UJP poleg plačilnih storitev opravlja še veliko drugih storitev in posebnih strokovnih nalog za proračunske uporabnike, proračune ter za upravljavce sredstev sistema EZR in nadzornike javnofinančnih prihodkov;
- s predlaganimi dopolnitvami ZOPSPU so določene nujne naloge UJP, ki se morajo opravljati v času stavke;
- zaradi posebnega pomena neprekinjenega in varnega opravljanja plačilnih storitev, izvrševanja državnega in občinskih proračunov, delovanja sistema EZR in stabilnosti finančnega poslovanja Republike Slovenije predlog zakona vsebuje tudi pristojnost UJP, da zagotavlja in skrbi za upravljanje, vzdrževanje in razvoj samostojne informacijsko komunikacijske infrastrukture in posebnih informacijskih sistemov, namenjenih za opravljanje nalog in storitev, določenih v ZOPSPU;
- dopolnjuje se nabor podatkov, ki jih UJP zbira in vodi v registru proračunskih uporabnikov, ter podrobneje urejajo obveznosti upravljavcev sredstev sistema EZR v zvezi s sporočanjem podatkov, ki so potrebni za vpis v register oziroma izbris iz registra proračunskih uporabnikov;
- s predlaganimi spremembami ZOPSPU je podrobneje urejeno odpiranje posebnih namenskih transakcijskih računov pri Banki Slovenije, ki so namenjeni ločenemu vodenju sredstev, in posebnih računov z ničelnim stanjem, ki jih proračunski uporabniki lahko odpirajo pri poslovnih bankah za dvig ali polog domače in tuje gotovine, ter odpiranje računov v tujini za diplomatsko konzularna predstavništva Republike Slovenije;
- s predlaganimi dopolnitvami ZOPSPU je predvidena uvedba obveznega izdajanja elektronskih računov, namenjenih proračunskim uporabnikom;
- v novem 26.a členu ZOPSPU je določen sistem za spletno plačevanje storitev proračunskih uporabnikov, ki omogoča uporabnikom (fizičnim in pravnim osebam) brezgotovinsko plačevanje sodnih in upravnih taks, drugih stroškov upravnih in podobnih postopkov, glob za prekrške, blaga in drugih spletnih vsebin ter storitev javnega sektorja (npr. nakup kart za gledališče, ribolov, muzeje, nakup literature, plačevanje šolnine, članarine...) s plačilnimi in kreditnimi karticami ali z uporabo mobilnega telefona in spletne tehnologije;
- dopolnjene so kazenske določbe in je določeno pooblastilo prekrškovnega organa (UJP), da v hitrem postopku o prekršku lahko izreče globo v katerikoli višini v okviru razpona, predpisanega v 31. členu ZOPSPU.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA NA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva. Sredstva iz državnega proračuna za izvajanje zakona niso potrebna.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva. Sredstva iz državnega proračuna za izvajanje zakona niso potrebna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SITEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU).

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Ker gre za ureditev, ki je specifična za Republiko Slovenijo primerjava z ureditvami v drugih državah članicah EU ni mogoča.

Glede na sistem javnih financ in sistem EZR, kakor ju je vzpostavil Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 — uradno prečiščeno besedilo, 110/11 - ZDIU12 in 14/13 – popr.; v nadaljnjem besedilu: ZJF), s tem pa glede na način izvrševanja državnega in občinskih proračunov ter upravljanja denarnih sredstev sistema EZR ureditev po tem zakonu in predpisi, ki so ali pa bodo izdani na njegovi podlagi, niso primerljivi s pravnim redom drugih članic EU. Ta ureditev je izvirna in je bila v Sloveniji uvedena 1. 1. 2003. Izkazala se je za zelo učinkovito v sistemu upravljanja likvidnosti državnega in občinskih proračunov. Vzpostavlja celovit in enoten sistem obdelave podatkov za proračunske, davčne, statistične, analitične in druge namene, povezane predvsem s spremljanjem izvrševanja proračunov in pripravo poročil o izvrševanju proračunov, nadzor nad proračunskimi izplačili in vplačili ter za upravljanje denarnih sredstev sistema EZR. Ta zakon zato ne prinaša nove normativne ureditve delovanja sistema EZR in plačilnega prometa proračunskih uporabnikov, temveč povzema ključne določbe obstoječe normativne ureditve z delovnega področja UJP in tako ustvarja funkcionalno normativno celoto.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1. Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

UJP bo nudil podporo za izvajanje spletnih plačil za storitve, ki jih javni sektor ponuja fizičnim in pravnim osebam prek spleta. V ta namen bo UJP vzdrževal in razvijal spletni program e-Plačila, ki bo omogočil uporabnikom iz javnega in zasebnega sektorja brezgotovinsko plačevanje storitev proračunskih uporabnikov (npr. sodne in upravne takse, druge stroške upravnih in podobnih postopkov, globe za prekrške) in drugih storitev javnega sektorja (npr. nakup vstopnic za gledališče, ribolov, muzeje, nakup literature, plačevanje šolnine, članarine ipd.) prek spletnega bančništva oziroma s plačilnimi in kreditnimi karticami ali prek sistema mobilne telefonije.

Trenutno program e-Plačila omogoča plačevanje s plačilnimi in kreditnimi karticami (Mastercard, Visa, Maestro, Activa, Visa Electron), mobilno plačevanje prek Monete in plačevanje prek spletne banke Abanet. V sistem se lahko vključijo ponudniki plačilnih kartic in plačilnih storitev ter ponudniki mobilne telefonije, ki izkažejo interes za ta način poslovanja in izpolnijo minimalne tehnične ter druge zahteve, kakor tudi proračunski uporabniki in nosilci javnih pooblastil, ki želijo uporabnikom omogočiti brezgotovinsko plačevanje stroškov upravnih in drugih storitev.

Pri razvoju informacijskih sistemov UJP je predvidena tudi vzpostavitev sistema hrambe računov in spremljajočih dokumentov v elektronski obliki (v nadaljnjem besedilu: e-hramba), pri čemer morajo biti izpolnjene posebne tehnične zahteve in pogoji za opravljanje storitev e-hrambe in spremljajočih storitev, določenimi v Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06), Uredbi o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 86/06) in podzakonskih aktih Arhiva Republike Slovenije.

Glede na različno strukturo in delovna področja ter posebnosti delovanja posameznih kategorij proračunskih uporabnikov, predlagatelj zakona zaradi objektivnih razlogov ne more natančno določiti vseh stroškov in prihrankov, ki bodo nastali po vzpostavitvi sistema e-hrambe. Glede na trend povečanja količine dokumentarnega gradiva in s tem povezane stroške tiskanja in hrambe gradiva v papirni obliki ter dejstvo, da večina novega gradiva izvirno nastaja v elektronski obliki, bo prehod na e-hrambo nujen, kar potrjujejo ugotovitve in pozitivni učinki e-hrambe, opredeljeni v Akcijskem načrtu elektronskega poslovanja javne uprave (št. 38100-2/2010 z dne 8. 4. 2010), ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije. Konkretni stroški in prihranki ter pozitivni učinki na poslovanje javne uprave in pravosodnih organov bodo opredeljeni pri izvedbi posameznih projektov, vezanih na vzpostavitev sistema e-hrambe.

Temeljne storitve UJP so plačilne storitve. Za storitve v okviru sistema spletnih plačil je značilno, da gre za spremljevalne storitve, ki so vezane na navedeno temeljno storitev UJP, in se izvajajo le za tiste proračunske uporabnike, ki imajo pri UJP odprt podračun v sistemu EZR. Poleg tega je za spletna plačila in druge podporne oziroma spremljevalne elektronske storitve UJP značilno, da se izvajajo prek gospodarskih subjektov oziroma ponudnikov storitev spletnega bančništva, plačilnih in kreditnih kartic ter mobilne telefonije (v nadaljnjem besedilu: plačilni servis) in ponudnikov storitev procesne obdelave podatkov (v nadaljnjem besedilu: procesor). V sistem se lahko vključijo plačilni servisi in procesorji, ki izkažejo interes za ta način poslovanja in izpolnijo minimalne tehnične in druge zahteve, kakor tudi proračunski uporabniki, ki želijo uporabljati posamezne storitve, in sicer tako, da prek UJP izvajajo posamezne storitve ali sklop storitev, ki jim ustreza glede na njihove tehnične zmožnosti in delovno področje. Spletne storitve temeljijo in delujejo na načelu odprtosti in dostopnosti storitev za vse udeležence ter na načelu gospodarnosti množičnih plačil (storitve so najugodnejše in cenejše, če je v sistem vključenih kar največ sodelujočih). Zaradi gospodarnosti poslovanja in nižjih stroškov ter posebnosti plačilnih storitev in transakcij (stranke proračunskih uporabnikov so fizične in pravne osebe, ki imajo odprte račune pri različnih bankah), je v interesu UJP in proračunskih uporabnikov, da storitve izvaja čim širši krog ponudnikov plačilnih servisov in procesorjev. Izbira le enega zunanjega ponudnika oziroma izvajalca spletnih in spremljevalnih storitev bi bistveno zožila in otežila možnosti poslovanja z zunanjim poslovnim okoljem ter podražila vse tovrstne storitve za proračunske uporabnike.

UJP je v razmerju do drugih udeležencev plačilnih servisov naročnik in sklepa pogodbe za posamezne sklope storitev, ki jih lahko uporabljajo proračunski uporabniki. S tem so upoštevani cilji Vlade Republike Slovenije na področju odprave administrativnih ovir in bremen ter zmanjšanja stroškov za gospodarstvo in proračunske uporabnike ter cilji na področju usklajevanja informacijsko komunikacijske opreme celotnega javnega sektorja in dostopnosti storitev ter racionalizacije poslovanja javne uprave (namesto več tisoč posameznih javnih naročil in pogodb med proračunskimi uporabniki in posameznim plačilnim servisom se sklepa le ena pogodba med UJP in plačilnim servisom; namesto več tisoč mesečnih računov posamezni plačilni servis izda le en račun in ga pošlje UJP ipd.).

b) pri obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Spletni program e-Plačila bo omogočil uporabnikom iz javnega in zasebnega sektorja brezgotovinsko plačevanje storitev proračunskih uporabnikov (npr. sodne in upravne takse, druge stroške upravnih in podobnih postopkov, globe za prekrške) in drugih storitev javnega sektorja (npr. nakup vstopnic za gledališče, ribolov, muzeje, nakup literature, plačevanje šolnine, članarine ipd.) prek spletnega bančništva oziroma s plačilnimi in kreditnimi karticami ali prek sistema mobilne telefonije.

S tem bodo poenostavljeni in pospešeni postopki plačevanja storitev proračunskih uporabnikov ter zagotovljena večja dostopnost storitev.

6.2. Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike:

Stroški upravljanja in hrambe dokumentarnega gradiva v fizični obliki so dolgoročno večji kakor stroški ureditve elektronske hrambe. Izpis dokumentov na papir in hramba dokumentov v fizični obliki povečujeta kadrovske, materialne in obratovalne stroške ter povečujeta ekološko obremenjevanje okolja. Po uvedbi sistema e-hrambe se bo bistveno zmanjšala količina dokumentov javnega sektorja v papirni obliki, ovojev, pisarniških naprav in materialov (tiskalniki, tonerji, fotokopirni stroji, papir, arhivske škatle, mape) ter stroški vzdrževanja strojne opreme in poslovnih prostorov, kar bo posledično bistveno znižalo stroške, povezane z upravljanjem in hrambo dokumentarnega gradiva, in zmanjšalo ekološko obremenjevanje okolja oziroma prispevalo k varstvu okolja in ohranjanju narave.

6.3. Presoja posledic na gospodarstvo:

Dobavitelji blaga in izvajalci storitev za javni sektor lahko ustvarijo znatne prihranke pri izdajanju, pošiljanju in hrambi računov, ki jih izstavljajo proračunskim uporabnikom.

Gospodarskim subjektom, ki so udeleženi v upravnih in sodnih postopkih ali uporabljajo druge storitve javnega sektorja, bo omogočeno brezgotovinsko plačevanje storitev proračunskih uporabnikov (npr. sodne in upravne takse, druge stroške upravnih in podobnih postopkov, globe za prekrške) in druge stroške storitev javnega sektorja (npr. nakup vstopnic za gledališče, ribolov, muzeje, nakup literature, plačevanje šolnine, članarine ipd.) prek spletnega bančništva oziroma s plačilnimi in kreditnimi karticami ali prek sistema mobilne telefonije.

Z novimi storitvami UJP so upoštevani cilji spodbujanja elektronskega poslovanja in večje dostopnosti storitev javnega sektorja ter administrativno enostavne rešitve, ki administrativno razbremenjujejo gospodarske subjekte in prispevajo k ustvarjanju pogojev za gospodarsko pobudo, trajnostno rast in konkurenčnost domačega tržnega gospodarstva.

Plačilni servisi in procesorji vstopajo v sistem spletnih plačil prek enotne vstopne točke (UJP), s čimer se odpravijo administrativna bremena in stroški v zvezi z opravljanjem poslovne dejavnosti. To pomeni, da se namesto več tisoč posameznih javnih naročil in pogodb med proračunskimi uporabniki in plačilnimi servisi ter procesorji lahko sklene le ena pogodba med UJP in posameznim plačilnim servisom oziroma procesorjem, ter da temu ni treba mesečno pošiljati več tisoč računov za nadomestila in stroške iz naslova procesne obdelave opravljenih plačilnih transakcij (npr. ločene račune za vsakega proračunskega uporabnika), ampak zadošča le en račun, ki ga plačilni servis oziroma procesor pošlje UJP.

6.4. Presoja posledic na socialnem področju:

Zniževanje stroškov gospodarstva in prihranki gospodarskih subjektov lahko pozitivno prispevajo k povečanju investicijske aktivnosti gospodarstva in k povečanju plač za zaposlene ter k ohranitvi ali odpiranju novih delovnih mest in posledično k reševanju problematike nezaposlenosti v Republiki Sloveniji.

Storitve javnega sektorja bodo dostopnejše tudi invalidnim osebam, starejšim osebam in drugim gibalno oviranim uporabnikom.

6.5. Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja:

/

6.6. Izvajanje sprejetega predpisa:

Za izvajanje ZOPSPU je pristojen UJP.

Za izvajanje novega 26.a člena ZOPSPU mora minister za finance sprejeti pravilnik, ki bo urejal način uporabe sistema za spletno plačevanje storitev proračunskih uporabnikov.

6.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo je bilo objavljeno na državnem portalu Republike Slovenije E-uprava oziroma podportalu E-demokracija v rubriki »Predpisi v pripravi«.

Datum objave: 18.04.2013

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 117/06 - ZDavP-2), kar je razvidno iz objave gradiva na državnem portalu Republike Slovenije E-uprava oziroma podportalu E-demokracija.

Prejeli smo pripombe Združenja bank Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZBS). V predlogu zakona je bila smiselno upoštevana večina pripomb ZBS, ki se nanašajo na sankcije za ponudnike plačilnih storitev, določene v 31. členu ZOPSPU.

Niso bili upoštevani predlogi ZBS v zvezi z drugim odstavkom 23. člena ZOPSPU, ki ponudnikom plačilnih storitev nalaga obveznosti preverjanja podatkov pri obdelavi plačilnih nalogov, s katerimi davčni zavezanci plačujejo obvezne dajatve in druge javnofinančne prihodke (v nadaljnjem besedilu: JFP). Kontrola obstoja oziroma aktivnosti podračuna JFP v registru transakcijskih računov ter kontrola referenc je nujno potrebna zaradi pravilne identifikacije plačnika oziroma davčnega zavezanca, namena plačila in vrste JFP ter prejemnika oziroma nadzornika JFP in za pravilno razporejanje sredstev na ustrezne podračune JFP v okviru sistema enotnega zakladniškega računa države in občine.

Predlog ZBS, da se posebni računi z ničelnim stanjem ne objavljajo v registru transakcijskih računov, je bil zavrnjen. Poslovanje proračunskih uporabnikov in razpolaganje z javnofinančnimi sredstvi mora biti pregledno in mora zagotavljati nadzor, ki ga opravljajo pristojni organi. Javna objava teh računov omogoča UJP, da kot prekrškovni organ nadzira izvajanje določb 22. in 25. člena ZOPSPU ter spremlja vse izvršene plačilne transakcije tako, da je v primeru zlorabe mogoče zbrati ustrezne dokaze, potrebne za izvedbo postopka o prekršku zoper odgovorno osebo proračunskega uporabnika.

Bistvena nerešena vprašanja: /

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (Uradni list RS, št. 59/10) se v 1. členu za besedo "plačilnih" dodata besedi "in drugih".

2. člen

V 2. členu se v tretji alineji besedi "in računi" nadomestita z besedama "in podračuni".

V četrti alineji se besedilo "ki so namenjeni ločenemu vodenju sredstev za izvedbo določenega programa oziroma projekta" nadomesti z besedilom "na katerih se ločeno vodijo sredstva za namene, določene z zakonom."

V peti alineji se za besedama "odprti pri" doda beseda "poslovnih".

V deseti alineji se za besedo "uporabnik" doda vejica in besedilo "upravljavec sredstev sistema enotnega zakladniškega računa, proračun Republike Slovenije".

3. člen

V prvem odstavku 4. člena se za 6. točko doda nova 6.a točka, ki se glasi:
"6.a unovčuje druge instrumente za zavarovanje plačil po posebnih predpisih;"

V 7. točki se za besedo "uporabnike" doda vejica in besedilo "proračune in upravljavce sredstev sistema enotnega zakladniškega računa".

V 8. točki se za besedama "upravljavcem sredstev" doda beseda "sistema".

V 12. točki se besedilo "proračunskih uporabnikov in nadzornikov" nadomesti z besedo "prejemnikov".

Za 15. točko se dodata nova 15.a in 15.b točka, ki se glasita:

"15.a opravlja naloge plačilnega agenta za izplačila obveznosti iz naslova nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki jih izdaja Republika Slovenija;

15.b nudi podporo za izvajanja spletnih plačil za storitve proračunskih uporabnikov;"

4. člen

Za 4. členom se doda nov 4.a člen, ki se glasi:

"4.a člen
(opravljanje nujnih nalog v času stavke)

Zaradi nemotenega in neprekinjenega opravljanja plačilnih storitev, izvrševanja državnega in občinskih proračunov, delovanja sistema enotnega zakladniškega računa in stabilnosti finančnega poslovanja Republike Slovenije ter izpolnjevanja mednarodnih obveznosti mora UJP tudi v času stavke zagotoviti opravljanje nujnih nalog iz svoje pristojnosti. Zaradi tega je pravica do stavke javnih

uslužbencev UJP omejena. Javni uslužbenci UJP morajo med stavko opravljati naslednje nujne naloge:

- osveževanje podatkov v registru proračunskih uporabnikov in opravljanje nalog v upravnem postopku ter drugih nalog v zvezi z vodenjem registra proračunskih uporabnikov, če bi njihova opustitev pomenila zamudo nepodaljšljivega roka za UJP ali stranko v postopku ali ogrozila izvrševanje državnega in občinskih proračunov ter delovanje sistema enotnega zakladniškega računa;
- vodenje računov proračunskih uporabnikov in opravljanje plačilnih storitev ter zagotavljanje podatkov o plačilnih transakcijah in stanju sredstev na računih ter o drugih predpisanih informacijah za proračunske uporabnike, proračune, upravljavce sredstev sistema enotnega zakladniškega računa in prejemnike javnofinančnih prihodkov;
- opravljanje izvršb v breme podračunov proračunskih uporabnikov na podlagi sklepov o izvršbi in unovčenje menic ter drugih instrumentov za zavarovanje plačil;
- razporejanje javnofinančnih prihodkov na račune prejemnikov javnofinančnih prihodkov;
- opravljanje nalog plačilnega agenta za izplačila obveznosti iz naslova nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki jih izdaja Republika Slovenija;
- nudenje podpore za izvajanje spletnih plačil za storitve proračunskih uporabnikov;
- zagotavljanje neprekinjenega delovanja informacijskih sistemov UJP."

5. člen

V 6. členu se v tretji alineji za besedo "plačilnih" dodata besedi "ter drugih".

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

"(2) Zaradi posebnega pomena neprekinjenega in varnega opravljanja plačilnih storitev, izvrševanja državnega in občinskih proračunov, delovanja sistema enotnega zakladniškega računa in stabilnosti finančnega poslovanja Republike Slovenije UJP zagotavlja in skrbi za upravljanje, vzdrževanje in razvoj samostojne informacijsko komunikacijske infrastrukture in posebnih informacijskih sistemov, namenjenih za opravljanje nalog in storitev, določenih v tem zakonu, pri čemer mora upoštevati tehnološke standarde, smernice in skupno varnostno politiko ministrstva, pristojnega za upravljanje centralnega informacijsko komunikacijskega sistema državne uprave."

6. člen

V drugem odstavku 8. člena se za besedama "posameznih plačilnih" in za besedama "opravljanju plačilnih" dodata besedi "in drugih".

7. člen

10. člen se spremeni tako, da se glasi:

"10. člen
(primarni register)

Za neposredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, proračune in upravljavce sredstev sistema enotnega zakladniškega računa ter za proračunske uporabnike, ki pridobijo pravno sposobnost neposredno na podlagi zakona ali drugega ustanovitvenega akta, objavljenega v Uradnem listu Republike Slovenije in se ne registrirajo pri nobenem drugem registrskem organu, je register proračunskih uporabnikov primarni register oziroma UJP registrski organ."

8. člen

V 11. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

“(2) Ne glede na prejšnji odstavek šifro neposrednega uporabnika državnega proračuna določi ministrstvo, pristojno za finance.”.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo “iz prejšnjega odstavka” nadomesti z besedilom “iz prvega in drugega odstavka tega člena”.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

9. člen

V 12. členu se v tretji alineji za besedo “plačilnih” dodata besedi “in drugih”.

10. člen

V drugem odstavku 13. člena se peta alineja spremeni tako, da se glasi:

“— podatki o zastopnikih (ime in priimek, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, enotna matična številka občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO), datum imenovanja in razrešitve, vrsta zastopnika);”.

V četrtem odstavku se za drugo alinejo doda nova tretja alineja, ki se glasi:

“— podatki o zastopnikih (ime in priimek, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, EMŠO, datum imenovanja in razrešitve, vrsta zastopnika);”.

Dosedanji tretja in četrta alineja postaneta četrta in peta alineja.

V šestem odstavku se za deseto alinejo doda nova enajsta alineja, ki se glasi:

“— identifikacijski podatki o osebah, pooblaščenih za razpolaganje s sredstvi na računu in podpisovanje plačilnih navodil (ime in priimek, lastnoročni podpis, način podpisovanja, omejitve razpolaganja);”.

Za dosedanje enajsto alinejo, ki postane dvanajsta alineja, se doda nova trinajsta alineja, ki se glasi:

“— skrbnik”.

Dosedanje dvanajsta do enaindvajseta alineja postanejo štirinajsta do triindvajseta alineja.

V osmem odstavku se beseda “ter” nadomesti z vejico, za besedo “uporabnikov” pa se doda besedilo “ter podrobnejšo razčlenitev podatkov iz prvega do sedmega odstavka tega člena”.

11. člen

V 15. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

“(2) Upravljavca sredstev sistema enotnega zakladniškega računa občine, ki deluje kot del občinske uprave, mora za vpis v register proračunskih uporabnikov vložiti vlogo najpozneje v petih delovnih dneh od ustanovitve občine.”.

Dosedanji drugi do peti odstavek postanejo tretji do šesti odstavek.

12. člen

V prvem odstavku 16. člena se besedilo "Proračunski uporabnik mora" nadomesti z besedilom "Proračunski uporabniki, proračuni in upravljavci sredstev sistema enotnega zakladniškega računa morajo".

V drugem odstavku se v prvem stavku besedilo "Za proračunskega uporabnika, ki opusti" nadomesti z besedilom "Za enote registra proračunskih uporabnikov iz prejšnjega odstavka, ki opustijo". V drugem stavku se besedi "proračunskega uporabnika" nadomestita z besedilom "enoto registra iz prejšnjega odstavka".

V tretjem odstavku se besedi "proračunskemu uporabniku" nadomestita z besedilom "enoti registra, na katero se sprememba nanaša".

13. člen

V 17. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

"(3) Upravljavec sredstev sistema enotnega zakladniškega računa občine, ki deluje kot del občinske uprave, mora za izbris iz registra proračunskih uporabnikov vložiti vlogo najpozneje v petih delovnih dneh po ukinitvi občine oziroma po vključitvi občine v enotni zakladniški račun države ali v enotni zakladniški račun druge občine."

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

14. člen

V prvem odstavku 18. člena se za kratico "UJP" doda beseda "dnevno".

15. člen

V 22. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"(2) Sredstva na zakladniškem podračunu države in občine, podračunu javnofinančnih prihodkov, posebnem namenskem transakcijskem računu in posebnem računu z ničelnim stanjem se ne smejo zarubiti za poplačilo upnikov v izvršilnem postopku ali za poplačilo terjatev upnikov iz naslova menic, izvršnic in drugih instrumentov za zavarovanje plačil."

Dosedanji drugi odstavek, ki postane tretji odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

"(3) UJP vodi evidenčne račune oziroma evidenco o plačilnih transakcijah in stanju denarnih sredstev proračunskih uporabnikov na posebnih namenskih transakcijskih računih, odprtih pri Banki Slovenije, in posebnih računih z ničelnim stanjem, odprtih pri poslovnih bankah. Ministrstvo, pristojno za finance, sklene krovne pogodbe s poslovnimi bankami, ki bodo za proračunske uporabnike vodile posebne račune z ničelnim stanjem, seznam pooblaščenih poslovnih bank pa objavi na svoji spletni strani."

Za dosedanjim drugim odstavkom, ki postane tretji odstavek, se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

"(4) Posebni namenski transakcijski račun se lahko ob soglasju ministra, pristojnega za finance, odpre pri Banki Slovenije za:

- sredstva donacij, če donator zahteva ločeno vodenje sredstev,
- sredstva Evropske unije, namenjena za izvedbo določenega programa oziroma projekta, če je ločeno vodenje sredstev določeno v predpisih Evropske unije,
- tuja gotovinska sredstva, zasežena na podlagi zakona, če je gotovina v tujih valutah, v katerih se ne vodi enotni zakladniški račun,

- sredstva sukcesije in druga sredstva nasledstva,
- tuje valute, v katerih se ne vodi enotni zakladniški račun.”.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo “Banka Slovenije in banke, ki vodijo račune proračunskih uporabnikov iz prejšnjega odstavka” nadomesti z besedilom “Poslovne banke, ki vodijo posebne račune z ničelnim stanjem”.

Dosedanji četrti odstavek, ki postane šesti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

“(6) Ministrstvo, pristojno za finance, in Banka Slovenije se s pogodbo ali drugim pravnim aktom dogovorita o načinu izmenjave podatkov med UJP in Banko Slovenije v zvezi z vodenjem enotnih zakladniških računov države in občin ter posebnih namenskih transakcijskih računov, odprtih pri Banki Slovenije, in opravljanjem plačilnih storitev prek teh računov.”.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se za besedo »finance« doda vejica in besedilo »za proračunske uporabnike in ponudnike plačilnih storitev, razen Banke Slovenije«.

Prva alineja se spremeni tako, da se glasi:

- “postopke in način vodenja računov proračunskih uporabnikov pri UJP,”.

V tretji alineji se črtata besedi “in roke”.

16. člen

Drugi odstavek 23. člena se spremeni tako, da se glasi:

“(2) Ponudniki plačilnih storitev, razen Banke Slovenije, morajo zavrniti plačilni nalog, na katerem je plačnik navedel neobstoječ ali ukinjen podračun javnofinančnih prihodkov ali referenco, ki ni v skladu s pravilnikom ministra, pristojnega za finance.”.

17. člen

V naslovu in besedilu 24. člena se besedilo “plačilnih in transakcijskih” v različnih sklonih črta.

18. člen

25. člen se spremeni tako, da se glasi:

“25. člen

(prepoved odpiranja računov in uporabe plačilnih storitev izven sistema enotnega zakladniškega računa)

(1) Proračunski uporabnik ne sme odpirati računov pri drugih ponudnikih plačilnih storitev in uporabljati plačilnih storitev izven sistema enotnega zakladniškega računa, razen če ta ali drug zakon določa drugače.

(2) Ponudniki plačilnih storitev, razen Banke Slovenije, morajo zavrniti zahtevek za odprtje računa ali naročilo plačilnih storitev, ki je v nasprotju s prepovedjo iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena lahko:

- proračunski uporabnik pri izbranih poslovnih bankah odpre in uporablja posebne račune z ničelnim stanjem izključno za dvig ali polog domače in tuje gotovine na način, ki ga predpiše minister, pristojen za finance,
- diplomatsko konzularna predstavništva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DKP) odpirajo račune pri poslovnih bankah v državi, kjer ima DKP sedež, če predhodno pridobijo soglasje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve. Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, mora o

odprtju teh računov obvestiti UJP, ki vzpostavi evidenčne račune. DKP morajo UJP brezplačno sporočati podatke o plačilih, opravljenih v breme in dobro teh računov, ter o stanju sredstev na njih na način, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.”.

19. člen

26. člen se spremeni tako, da se glasi:

“26. člen

(izmenjava računov in spremljajočih dokumentov v elektronski obliki prek enotne vstopne in izstopne točke)

(1) Za izmenjavo računov in spremljajočih dokumentov v elektronski obliki (v nadaljnjem besedilu: e-računi), ki jih izdajajo ali prejemajo proračunski uporabniki, je UJP enotna vstopna oziroma izstopna točka.

(2) E-račune morajo proračunski uporabniki pošiljati in prejemati le prek UJP.

(3) Proračunski uporabniki morajo prejemati račune in spremljajoče dokumente, ki jih izdajo subjekti iz četrtega odstavka tega člena, izključno v elektronski obliki.

(4) Pravne in fizične osebe, ki za proračunske uporabnike dobavljajo blago, izvajajo storitev ali izvajajo gradnjo, morajo proračunskim uporabnikom pošiljati e-račune le prek spletnega programa UJP ali prek ponudnikov plačilnih storitev in ponudnikov procesne obdelave podatkov (v nadaljnjem besedilu: udeleženci sistema izmenjave e-računov), ki imajo z UJP sklenjeno pogodbo o izmenjavi e-računov. UJP na svoji spletni strani objavi seznam pooblaščenih udeležencev sistema izmenjave e-računov, s katerimi ima sklenjene pogodbe.

(5) UJP lahko zagotavlja storitve hrambe e-računov za proračunske uporabnike v skladu z zakonom in podzakonskimi predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva. Pogoji opravljanja storitve e-račun in elektronske hrambe, obseg teh storitev ter medsebojne pravice in obveznosti UJP in uporabnika storitev se uredijo s pogodbo.

(6) Minister, pristojen za finance, podrobneje predpiše način izmenjave e-računov proračunskih uporabnikov prek UJP.”.

20. člen

Za 26. členom se doda nov 26.a člen, ki se glasi:

“26.a člen

(sistem za spletno plačevanje storitev proračunskih uporabnikov)

(1) UJP nudi podporo za spletno plačevanje storitev proračunskih uporabnikov in v ta namen vzdržuje informacijsko komunikacijsko infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: sistem spletna plačila), ki omogoča, da se s plačilnimi in kreditnimi karticami ali prek sistema spletnega bančništva in sistema mobilne telefonije ali z drugimi plačilnimi sredstvi brezgotovinsko plačujejo elektronske storitve v upravnih, sodnih in drugih uradnih postopkih ali druge storitve, blago in izdelki, ki jih proračunski uporabniki zagotavljajo svojim strankam prek spletnih portalov.

(2) Proračunski uporabniki, ki svojim strankam omogočajo spletna plačila storitev in blaga v skladu s prejšnjim odstavkom, lahko prejemajo plačila za svoje spletne storitve in prodano blago ter izmenjujejo podatke o plačilnih transakcijah le prek sistema spletnih plačil, ki ga upravlja UJP.

(3) Minister, pristojen za finance, podrobneje predpiše način izvajanja nalog UJP iz tega člena.”.

21. člen

Za tretjim odstavkom 30. člena se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

“(4) UJP za vodenje in vzdrževanje registra proračunskih uporabnikov ter za zagotavljanje varnosti pravnega prometa in izmenjave podatkov med UJP in upravljavcem Poslovnega registra Slovenije obdeluje osebne podatke, ki so navedeni v 13. členu tega zakona.”.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedi “in tretjega” nadomestita z besedama “do četrtega”.

22. člen

31. člen se spremeni tako, da se glasi:

“31. člen (prekrški)

(1) Z globo od 1.000 do 4.100 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba neposrednega ali posrednega proračunskega uporabnika, če:

- ne zapre računov pri drugih ponudnikih plačilnih storitev v roku, določenem s tem zakonom (24. člen),
- odpre račun in uporablja plačilne storitve izven sistema enotnega zakladniškega računa (prvi odstavek 25. člena),
- odpre in uporablja posebni račun z ničelnim stanjem v nasprotju s tem zakonom in predpisi ministra, pristojnega za finance (prva alineja tretjega odstavka 25. člena),
- pošilja ali prejema e-račune zunaj enotne vstopne oziroma izstopne točke pri UJP (drugi odstavek 26. člena).

(2) Z globo od 2.500 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje ponudnik plačilnih storitev, razen Banke Slovenije:

- ki UJP ne sporoča podatkov o plačilih, opravljenih v breme in dobro računov, ter o stanju sredstev na računih (peti odstavek 22. člena),
- ki za proračunskega uporabnika odpre račun in prek njega opravlja plačilne storitve v nasprotju s tem zakonom in predpisi ministra, pristojnega za finance (drugi odstavek 25. člena).

(3) Z globo od 1.000 do 4.100 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba ponudnika plačilnih storitev, razen Banke Slovenije, ki stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.”.

23. člen

V 32. členu se dodata nov drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

“(2) Postopek o prekršku vodi in v njem odloča pooblaščen uradna oseba UJP, ki izpolnjuje pogoje v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, in na njegovi podlagi sprejetimi predpisi.

(3) V hitrem postopku o prekršku lahko prekrškovni organ izreče globo v katerikoli višini v okviru razpona, določenega v 31. členu tega zakona.”.

PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

24. člen

(nadaljnja uporaba samostojnih sistemov spletnih plačil)

Ne glede na 26.a člen zakona uporaba sistema za spletno plačevanje storitev proračunskih uporabnikov ni obvezna za proračunske uporabnike, ki so pred uveljavitvijo tega zakona vzpostavili samostojne sisteme spletnih plačil, razen če proračunski uporabnik prostovoljno pristopi k sistemu spletnih plačil iz prvega odstavka 26.a člena zakona.

25. člen
(izdaja predpisov)

Minister, pristojen za finance, izda predpis iz tretjega odstavka 26.a člena zakona v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

26. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 54. člen Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (Uradni list RS, št. 104/12, 46/13, 56/13 – ZŠtip-1, 61/13 in 82/13).

27. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Druga alineja tretjega odstavka spremenjenega 25. člena ter tretji odstavek spremenjenega 26. člena zakona se začneta uporabljati 1. januarja 2015.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Plačilne storitve so le eden izmed sklopov storitev iz delovnega področja UJP. Navedeni organ v sestavi Ministrstva za finance poleg plačilnih storitev opravlja še veliko drugih storitev in posebnih strokovnih nalog za proračunske uporabnike, proračune, upravljavce sredstev sistema enotnega zakladniškega računa in nadzornike javnofinančnih prihodkov, zato se besedilo 1. člena ZOPSPU ustrezno dopolni.

K 2. členu

Pri izvajanju ZOPSPU se je izkazalo, da je treba dopolniti pomen izrazov iz 2. člena ZOPSPU.

Izraz "poslovna banka" je usklajen z izrazi, navedenimi v ZJF. Pomen izraza "posebni namenski transakcijski račun" je spremenjen glede na dejstvo, da je odpiranje teh računov predvideno izjemoma za ločeno vodenje sredstev, ki so podrobneje opredeljena v dopolnjenih določbah 22. člena ZOPSPU.

Imetniki računov so lahko proračunski uporabniki, upravljavec sredstev sistema enotnega zakladniškega računa, proračun Republike Slovenije ali nadzornik javnofinančnih sredstev, zato se predlaga dopolnitev pomena izraza "imetnik računa".

K 3. členu

S predlaganimi dopolnitvami 4. člena ZOPSPU se določajo nove storitve in posebne strokovne naloge UJP.

UJP je pooblaščen za unovčenje drugih instrumentov za zavarovanje plačil v breme podračunov proračunskih uporabnikov, med katere sodi tudi izvršnica, ki je uvedena z Zakonom o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12).

UJP v sodelovanju z Ministrstvom za finance opravlja naloge plačilnega agenta v zvezi z izplačilom obveznosti Republike Slovenije iz naslova izdanih nematerializiranih vrednostnih papirjev (obveznice, zakladne menice).

UJP je od Ministrstva za notranje zadeve prevzel vzdrževanje in nadgradnjo spletnega programa e-Plačila, ki bo omogočil uporabnikom iz javnega in zasebnega sektorja brezgotovinsko plačevanje storitev proračunskih uporabnikov (npr. sodne in upravne takse, druge stroške upravnih in podobnih postopkov, globe za prekrške) in druge stroške storitev javnega sektorja (npr. nakup vstopnic za gledališče, ribolov, muzeje, nakup literature, plačevanje šolnine, članarine ipd.) prek spletnega bančništva oziroma s plačilnimi in kreditnimi karticami ali prek sistema mobilne telefonije.

S tem bo UJP zagotavljal podporo za izvajanje spletnih plačil za storitve proračunskih uporabnikov.

K 4. členu

Z novim 4.a členom ZOPSPU se javnim uslužbencem UJP omejuje pravica do stavke. Morebitna stavka javnih uslužbencev UJP bi lahko povzročila hude škodljive posledice in ohromila ter bistveno ogrozila nemoteno delovanje in izvajanje nalog države, občin, proračunskih uporabnikov, proračunov in upravljavcev sredstev sistema enotnega zakladniškega računa na področju izvrševanja državnega in občinskih proračunov, delovanja sistema enotnega zakladniškega računa in zagotavljanja stabilnosti finančnega poslovanja Republike Slovenije in izpolnjevanja mednarodnih obveznosti ter na področju financiranja in delovanja javnih služb (npr. na področju vzgoje, izobraževanja, znanosti,

kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja in drugih dejavnosti, ki se financirajo iz proračuna). Nemoteno in neprekinjeno opravljanje plačilnih in drugih storitev UJP ter posledično nemoteno delovanje vseh omenjenih uporabnikov storitev UJP je v javnem interesu. Zato je treba s tem zakonom omejiti pravico do stavke in tako ustrezno zavarovati javno korist, upoštevajoč pogoje, določene v drugem odstavku 77. člena v zvezi z drugim in tretjim odstavkom 15. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13) in v drugem odstavku 7. člena Zakona o stavki (Uradni list SFRJ, št. 23/91, Uradni list RS — stari št. 22/91, Uradni list RS/I, št. 17/91 – ZUDE ter Uradni list RS, št. 13/93, 66/93 in 114/06 – ZUE; v nadaljnjem besedilu: ZStk) ter v mednarodnih aktih, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

Glede na navedeno in vrsto dejavnosti UJP so v novem 4.a členu ZOPSPU navedene nujne naloge, ki jih morajo javni uslužbenci UJP opravljati tudi v času stavke.

K 5. členu

UJP poleg plačilnih storitev opravlja tudi več drugih storitev in posebnih strokovnih nalog. Zato se predlaga dopolnitev tretje alineje prvega odstavka 6. člena ZOPSPU.

V novem drugem odstavku 6. člena ZOPSPU je določena pristojnost UJP, da zagotavlja in skrbi za upravljanje, vzdrževanje in razvoj samostojne informacijsko komunikacijske infrastrukture in posebnih informacijskih sistemov, namenjenih za opravljanje nalog in storitev, določenih v ZOPSPU. Zaradi posebnega pomena neprekinjenega in varnega opravljanja plačilnih storitev, izvrševanja državnega in občinskih proračunov, delovanja sistema enotnega zakladniškega računa in stabilnosti finančnega poslovanja Republike Slovenije je informacijski sistem UJP samostojen in ločen od centralnega informacijsko komunikacijskega sistema državne uprave, ki ga upravlja Ministrstvo za notranje zadeve v skladu z osmim poglavjem Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – Odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 21/13 – ZVRS-G in 47/13; v nadaljnjem besedilu: ZDU-1). To pomeni, da UJP ni vezan na infrastrukturo in storitve omenjenega ministrstva, temveč samostojno skrbi za svojo informacijsko komunikacijsko infrastrukturo v ožjem pomenu (strojno, programsko in licenčno opremo, najem povezav ipd.), ki je specifična in prilagojena posebnim zahtevam in delovnim procesom v UJP, in skrbi za pripadajoče obratovalne stroške (prostori, hlajenje, elektrika, varnostno-tehnična oprema ipd.), ter da tudi zagotavlja upravljanje, vzdrževanje (človeški viri) in nadgradnjo teh informacijskih sistemov, kar vključuje tudi strateško upravljanje razvoja poslovne informacijske arhitekture in sistemov, elektronskih storitev, elektronsko podporo uporabnikom njegovih programov in storitev ter razvoj novih programskih rešitev, vezanih na plačilne in druge posebne storitve UJP. Vzpostavitev in delovanje podobnih samostojnih informacijskih sistemov, ki so ločeni od centralnega informacijsko komunikacijskega sistema državne uprave, omogoča 74.a člen ZDU-1, ki omogoča izjeme oziroma posebne ureditve, ki so določene s področnimi zakoni (npr. področje varnosti in obrambe države, zunanjih zadev, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, policije ipd.).

UJP v sodelovanju s širšim okoljem poslovnih bank, v katerega je infrastruktura vpeta, uspešno razvija in uveljavlja veljavne standarde plačilnih storitev na območju EU. V zvezi s tem je razvoj infrastrukture, ki je potrebna za izvajanje plačilnih storitev, odvisen od razvoja standardov in storitev v bančnem sektorju. Ob tem je treba poudariti, da gre za infrastrukturo, katere uporabniki so vsi neposredni in posredni proračunski uporabniki (približno 2.800 proračunskih uporabnikov) in je namenjena za vodenje njihovih podračunov (približno 10.700 podračunov) ter opravljanje plačilnih storitev.

Plačilne storitve so občutljivo področje in posebnega pomena za državo, enako velja tudi za upravljanje infrastrukture, ki izvajanje teh storitev omogoča. Ta mora biti visoko razpoložljiva 24 ur na dan vse dni v tednu. Ena od posledic, povezana s tem dejstvom je, da UJP kakršnekoli posege v svojem produkcijskem okolju izvaja v precej ozkih časovnih okvirih, največkrat zunaj delovnega časa in ob koncih tedna. Upravljanje kritične infrastrukture v UJP zahteva visoko stopnjo prilagodljivosti bančnemu okolju in delovanju poravnalnih sistemov (urniki delovanja v bančnem okolju zahtevajo

upravljanje do zaključka denarnega trga in uskladitve obdelave transakcij z Banko Slovenije, kar je v večini primerov do 20.00 ure, nekajkrat na mesec pa tudi do nekaj ur pozneje), in ne nazadnje kadrovske usposobljenosti zaposlenih, vključno z njihovo dosegljivostjo zunaj rednega delovnega časa. V povprečju se namreč prek informacijskega sistema UJP dnevno obdela in arhivira okoli 160.000 plačilno prometnih transakcij, nekajkrat mesečno okoli 490.000 transakcij ter v času izplačevanja pokojnin okoli 745.000 transakcij dnevno.

UJP mora pri nabavi opreme, upravljanju, vzdrževanju in nadgradnji svoje informacijsko komunikacijske infrastrukture upoštevati tehnološke standarde, smernice in skupno varnostno politiko Ministrstva za notranje zadeve, ki je pristojno za upravljanje centralnega informacijsko komunikacijskega sistema državne uprave. Na ta način je zagotovljena standardizacija in usklajenost informacijsko komunikacijske opreme in elektronskega poslovanja v državni upravi ter združljivost različnih informacijskih okolij znotraj državne uprave, posledično pa tudi učinkovitejše upravljanje in gospodarna raba javnih sredstev.

K 6. členu

Predlagana dopolnitev drugega odstavka 8. člena ZOPSPU je potrebna zaradi uskladitve z ostalimi dopolnitvami ZOPSPU, na podlagi katerih UJP poleg plačilnih storitev opravlja tudi druge storitve.

K 7. členu

V spremenjenem 10. členu ZOPSPU so podrobneje določene enote registra, za katere je register proračunskih uporabnikov primarni register in UJP registrski organ.

K 8. členu

UJP enotam registra ob njihovem vpisu v register proračunskih uporabnikov dodeli tudi šifro proračunskega uporabnika (v nadaljnjem besedilu: šifra PU), ki je namenjena za enolično identifikacijo enote registra. Izjema so neposredni uporabniki državnega proračuna, za katere šifro PU določi Ministrstvo za finance in jo sporoči UJP. Zato se predlaga dopolnitev 11. člena ZOPSPU.

K 9. členu

UJP poleg plačilnih storitev opravlja tudi druge storitve, zato se predlaga dopolnitev tretje alineje 12. člena ZOPSPU.

K 10. členu

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami 13. člena ZOPSPU se dopolnjuje nabor podatkov, ki jih UJP obdeluje pri vodenju registra proračunskih uporabnikov.

Bistvena novost je zbiranje dodatnih osebnih podatkov o zastopnikih proračunskega uporabnika in upravljavca sredstev sistema enotnega zakladniškega računa (EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča). Podatki o teh enotah registra proračunskih uporabnikov se hkrati vpišejo oziroma pošljejo v Poslovni register Slovenije, ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES) v skladu z Zakonom o Poslovnem registru Slovenije (Uradni list RS, št. 49/06 in 33/07 - ZSReg-B; v nadaljnjem besedilu: ZPRS-1) in podzakonskimi predpisi, ki določajo vsebino Poslovnega registra Slovenije. UJP in AJPES kot upravljavca registrov dnevno izmenjujeta podatke, potrebne za vodenje in osveževanje obeh registrov.

Za neposredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, proračune in upravljavce sredstev sistema enotnega zakladniškega računa ter za proračunske uporabnike, ki pridobijo pravno

spособnost neposredno na podlagi zakona ali drugega ustanovitvenega akta, objavljenega v Uradnem listu Republike Slovenije, in se ne registrirajo pri nobenem drugem registrskem organu, je register proračunskih uporabnikov primarni register oziroma UJP registrski organ, kar posledično pomeni, da UJP zavezujejo določbe prvega odstavka 11. člena ZPRS-1, ki vsem registrskim organom nalaga, da morajo AJ PES sporočiti podatke iz prvega odstavka 8. člena ZPRS-1, med katere sodijo tudi osebni podatki o zastopnikih (ime in priimek, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, EMŠO, datum imenovanja in razrešitve, vrsta zastopnika).

Osebni podatki (EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča) o zakonitih zastopnikih proračunskih uporabnikov se doslej niso vodili v registru proračunskih uporabnikov, zato so morali proračunski uporabniki te podatke sporočati neposredno AJ PES, kar se v praksi ni dosledno in sproti izvajalo, zaradi česar so bili podatki v Poslovnem registru Slovenije nepopolni in pomanjkljivi v delu, ki se nanaša na proračunske uporabnike. Stanje glede osveževanja in verodostojnosti teh podatkov o zastopnikih proračunskih uporabnikov je bilo izboljšano po sklenitvi dogovora med UJP in AJ PES, na podlagi katerega je bil UJP pooblaščen, da zbira in pošilja obrazce PRS, ki so predpisani z 8. členom Uredbe o vodenju in vzdrževanju Poslovnega registra Slovenije (Uradni list RS, št. 121/06). Zaradi odprave administrativnih ovir in racionalizacije postopkov ter znižanja stroškov pri zbiranju in izmenjavi teh podatkov ter zaradi učinkovitega vodenja in vzdrževanja registra proračunskih uporabnikov in zagotavljanja varnosti pravnega prometa (glede pooblastil zakonitih zastopnikov pri sklepanju pogodb in drugih obligacijskih razmerij) ter zaradi pretoka podatkov med UJP in upravljavcem Poslovnega registra Slovenije (AJ PES) se je v praksi izkazalo, da je treba uskladiti vsebino registra proračunskih uporabnikov in določiti zakonsko pooblastilo UJP, da neposredno zbira in obdeluje osebne podatke o zastopnikih proračunskih uporabnikov.

Namen obdelave osebnih podatkov, ki so navedeni v 13. členu ZOPSPU, je podrobneje opredeljen v novem četrtem odstavku 30. člena ZOPSPU, pri čemer je predlagatelj upošteval zahteve in pogoje, opredeljene v 3., 8. in 9. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZVOP-1).

K 11. členu

Z novim drugim odstavkom 15. člena ZOPSPU se zavezuje upravljavce sredstev sistema enotnega zakladniškega računa občine, da morajo za vpis v register proračunskih uporabnikov vložiti vlogo najpozneje v petih delovnih dneh od ustanovitve občine. Namen te določbe je, da se vse spremembe podatkov čim prej sporočajo UJP in se tako zagotovi sprotno osveževanje registra proračunskih uporabnikov.

K 12. členu

S predlagano spremembo 16. člena ZOPSPU so podrobneje določene enote registra proračunskih uporabnikov, ki morajo sporočati spremembe podatkov.

K 13. členu

Z novim tretjim odstavkom 17. člena ZOPSPU se nalaga upravljavcu sredstev sistema enotnega zakladniškega računa občine, ki deluje kot del občinske uprave, da mora za izbris iz registra proračunskih uporabnikov vložiti vlogo najpozneje v petih delovnih dneh po ukinitvi občine oziroma po vključitvi občine v enotni zakladniški račun države ali v enotni zakladniški račun druge občine. S predlagano dopolnitvijo 17. člena ZOPSPU se želi doseči sprotno osveževanje in večja odzivnost upravljavcev sredstev sistema enotnega zakladniškega računa občine pri sporočanju podatkov ob ukinitvi občine, ki so potrebni za izbris iz registra proračunskih uporabnikov.

K 14. členu

Predlaga se dopolnitev 18. člena ZOPSPU tako, da se določi pogostost oziroma frekvenca izmenjave podatkov med UJP in AJPES. V tem členu je določeno, da UJP dnevno prevzema podatke od AJPES, ki vodi Poslovni register Slovenije in register transakcijskih računov. Način izmenjave podatkov se podrobneje določi z dogovorom.

K 15. členu

S spremembami in dopolnitvami 22. člena ZOPSPU se podrobneje ureja odpiranje posebnih namenskih transakcijskih računov pri Banki Slovenije in posebnih računov z ničelnim stanjem pri poslovnih bankah.

V novem drugem odstavku so navedeni računi, na katerih se vodijo strogo namenska proračunska sredstva, ki se ne smejo zarubiti za poplačilo terjatev upnikov iz naslova sklepov o izvršbi, menic, izvršnic ali drugih instrumentov za zavarovanje plačil. Zakladniški podračun, ki je odprt pri UJP, se uporablja izključno za upravljanje denarnih sredstev oziroma likvidnosti posameznega sistema EZR. Podračuni javnofinančnih prihodkov, na katere se plačujejo obvezne dajatve in drugi javnofinančni prihodki (npr. davki, prispevki, takse ipd.), kakor tudi posebni namenski transakcijski računi, odprti pri Banki Slovenije, in posebni računi z ničelnim stanjem, odprti pri poslovnih bankah, se lahko uporabijo le za namene, določene z ZOPSPU in posebnimi predpisi.

Na podlagi 32. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 — uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 47/09 – Odl. US, 48/09 - popr., 51/10, 26/11 in 17/13 – Odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZIZ) in v sodni praksi pri izvajanju sklepov o izvršbi velja načelo, da so iz izvršbe izvzeta le tista sredstva, za katera tako določa ZIZ ali drug zakon. Z veljavnimi predpisi navedena sredstva niso izločena iz izvršbe, zato se s predlaganimi spremembami ZOPSPU jasno opredeli denarna sredstva, ki ne morejo biti predmet izvršbe, ter s tem ustrezno zavaruje javni interes oziroma namenska proračunska sredstva. Za poplačilo upnikov iz naslova sklepov o izvršbi, menic, izvršnic ali drugih instrumentov za zavarovanje plačil se lahko zasežejo denarna sredstva na podračunih posameznih proračunskih uporabnikov (dolžnikov), odprtih pri UJP, prek katerih se opravlja redni plačilni promet oziroma se plačujejo obligacijske obveznosti v okviru izvrševanja proračuna (računi iz tretje alineje prvega odstavka 22. člena ZOPSPU). Poleg tega je v tretjem odstavku 140. člena ZPlaSS izrecno določeno, da se izvršbe in zavarovanja na denarna sredstva proračunskih uporabnikov izvršujejo le prek podračunov EZR, ki so odprti pri UJP. Da bi se izognili morebitnim napačnim razlagam te določbe ZPlaSS (npr. da je izvršba dovoljena na vse podračune, odprte pri UJP), je treba s posebnim zakonom – ZOPSPU (*lex specialis*) opredeliti vrste in namene posameznih podračunov oziroma določiti podračune, ki se lahko uporabijo za poplačilo upnikov, ter namenske podračune, ki se ne smejo uporabiti za poplačilo upnikov. Glede na zgoraj navedeno in dejstvo, da UJP sproti izvaja prejete sklepe o izvršbi in menice v breme podračunov iz tretje alineje prvega odstavka 22. člena ZOPSPU, predlagana rešitev ne posega v pravice upnikov.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami 22. člena ZOPSPU je urejeno pooblastilo Ministrstva za finance, da izbere poslovne banke, ki bodo za proračunske uporabnike odpirale in vodile posebne račune z ničelnim stanjem, ter da z izbranimi poslovnimi bankami sklene krovne pogodbe, na podlagi katerih bodo sklenjene posamične pogodbe med proračunskimi uporabniki in izbranimi bankami. Seznam izbranih oziroma pooblaščenih poslovnih bank se objavi na spletni strani Ministrstva za finance.

Odpiranje posebnih namenskih transakcijskih računov pri Banki Slovenije, ki so namenjeni ločenemu vodenju sredstev, je predvideno za namene, ki so določeni v novem četrtem odstavku 22. člena ZOPSPU. Posebni namenski transakcijski račun se lahko ob soglasju ministra za finance odpre za:

— sredstva donacij, če donator zahteva ločeno vodenje sredstev,

- sredstva Evropske unije, namenjena za izvedbo določenega programa oziroma projekta, če je ločeno vodenje sredstev določeno v predpisih Evropske unije,
- tuja gotovinska sredstva, zasežena na podlagi zakona, če je gotovina v tujih valutah, v katerih se ne vodi enotni zakladniški račun,
- sredstva sukcesije in druga sredstva iz naslova pravnega nasledstva, med katera se uvrščajo tudi sredstva na fiduciarnih računih in računih, na katere se stekajo plačila obveznosti iz naslova APIEA (Alternative Participation Instrument Exchange Agreement),
- tuje valute, v katerih se ne vodi enotni zakladniški račun.

V novem šestem odstavku smo opredelili, da Ministrstvo za finance in Banka Slovenije način tehnične izmenjave podatkov za enotni zakladniški račun države in občin ter posebne namenske transakcijske račune uredita s pogodbo ali z drugim pravnim aktom (npr. tehničnim protokolom), ki ga sporazumno skleneta v skladu z zakonom.

Pri pripravi besedila je bilo upoštevano načelo neodvisnosti Banke Slovenije v skladu s 7. členom Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ter 2. členom Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo in 59/11) ter mnenje Evropske centralne banke (CON/2010/55 z dne 9. 7. 2010 in CON/2013/62 z dne 19. 8. 2013). Sledili smo mnenju ECB, ki navaja, da mora ZOPSPU normativno urediti razmerje med javnim sektorjem in Banko Slovenije na način, da podzakonski predpisi ministra za finance ne nalagajo dodatne obveznosti Banki Slovenije, zato smo ZOPSPU v 22. členu, ki se nanaša tudi na Banko Slovenije, spremenili in dopolnili tako, da je nedvomno razumljivo, da ZOPSPU ne nalaga dodatne obveznosti Banki Slovenije in ne posega v njeno institucionalno neodvisnost.

K 16. členu

Pri izvajanju ZOPSPU se je izkazalo, da davčni zavezanci ali drugi plačniki na plačilnih nalogih navajajo neobstoječe oziroma ukinjene podračune javnofinančnih prihodkov, kar UJP in nadzornikom javnofinančnih prihodkov povzroča dodatne težave in administrativno delo pri ugotavljanju plačnika, prejemnika in namena plačila davka ali drugega javnofinančnega prihodka. Zato je dopolnjeno besedilo drugega odstavka 23. člena ZOPSPU, ki ponudnikom plačilnih storitev nalaga obveznost, da zavrnejo sprejem in izvršitev nepopolnih ali napačno izpolnjenih plačilnih nalogov. S to določbo ZOPSPU in podzakonskim predpisom ministra za finance je konkretizirana zahteva iz 2. točke prvega odstavka 37. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12 in 94/12; v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2), ki v zvezi z izvrševanjem plačilnih nalogov za plačilo davkov napotuje na uporabo ZOPSPU.

Reference, ki jih morajo ponudniki plačilnih storitev upoštevati pri obdelavi plačilnih nalogov, so podrobneje urejene v Pravilniku o podračunih ter načinu plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov (Uradni list RS, št. 103/10, 48/11, 51/11 - popr. in 102/12).

K 17. členu

Predlagana sprememba je potrebna zaradi uskladitve besedila 24. člena veljavnega ZOPSPU s predlaganimi spremembami ZOPSPU.

K 18. členu

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami 25. člena ZOPSPU se opredeljuje glavni namen odpiranja posebnih računov z ničelnim stanjem, to je plog ali dvig domače in tuje gotovine. Z opredelitvijo namena uporabe teh računov in s kazenskimi določbami v 31. členu ZOPSPU se želijo preprečiti morebitne zlorabe teh računov ali nenamenska poraba javnofinančnih sredstev.

Izdaja podzakonskega predpisa ne bo potrebna, ker to področje že ureja Pravilnik o dvigih ter plogih domače in tuje gotovine neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov državnega in občinskih proračunov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije prek posebnega računa z ničelnim stanjem (Uradni list RS, št. 89/02, 94/02 — popr., 117/07, 58/09 – ZPlaSS, 109/09 in 59/10 - ZOPSPU).

S spremembami in dopolnitvami 25. člena ZOPSPU se hkrati ureja odpiranje računov v tujini za diplomatsko konzularna predstavništva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DKP). DKP lahko odpirajo račune pri poslovnih bankah v državi, kjer ima DKP sedež, če predhodno pridobijo soglasje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve. Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, mora o odprtju teh računov obvestiti UJP, ki vzpostavi evidenčne račune. DKP morajo UJP brezplačno sporočati podatke o plačilih, opravljenih v breme in dobro teh računov, ter o stanju sredstev na njih na način, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

K 19. členu

V skladu z Akcijskim načrtom elektronskega poslovanja javne uprave (št. 38100-2/2010 z dne 8. 4. 2010; v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt e-poslovanja javne uprave), ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije, je UJP uvrščen med nosilce projektov na področju elektronskega poslovanja. V okviru aktivnosti v zvezi z elektronskim poslovanjem ter v skladu z veljavnim 26. členom ZOPSPU in podzakonskim predpisom ministra za finance je v UJP vzpostavljena enotna vstopna in izstopna točka, prek katere se izvaja izmenjava računov in spremljajočih dokumentov v elektronski obliki, ki jih izdajajo ali prejema proračunski uporabniki.

S spremenjenim 26. členom ZOPSPU se upoštevajo cilji spodbujanja izdajanja elektronskih računov in odprave ovir za izmenjavo elektronskih računov ter cilji glede zmanjševanja stroškov in racionalizacije poslovanja, gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti delovanja javnega sektorja in druge prednosti elektronskega poslovanja v skladu z akcijskim načrtom e-poslovanja javne uprave.

Namen tega člena je, da se proračunskim uporabnikom na enem mestu zagotovi vse, kar potrebujejo za uporabo storitev, povezanih z izdajanjem, pošiljanjem (vročanjem), prejetjem, plačevanjem in hrambo e-računov prek enotne vstopne in izstopne točke UJP.

E-račun je račun, izdan v standardni elektronski obliki v skladu s tehničnimi in drugimi pogoji, določenimi s posebnimi predpisi, ter enakovredno zamenjuje račun v papirni obliki, ki ga izdajatelj računa izda prejemniku računa za opravljeno storitev ali dobavljeno blago ipd.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami ZOPSPU se bo izvedel prvi korak k popolnem prehodu na uporabo elektronskih računov v javnem sektorju. Računi, namenjeni proračunskim uporabnikom, se bodo lahko izdali izključno v elektronski obliki, kar posledično pomeni, da zakon predpisuje uvedbo obveznega izdajanja elektronskih računov prejemnikom - proračunskim uporabnikom in da se morajo tej zahtevi in pogojem prilagoditi tudi vse pravne in fizične osebe, ki za proračunske uporabnike dobavljajo blago ali izvajajo storitve. Glede na število proračunskih uporabnikov (2.809 na dan 31. 12. 2012), ki so vpisani v register proračunskih uporabnikov pri UJP, in letni obseg vseh javnih naročil po posameznih področjih ter število gospodarskih subjektov, ki vstopajo v obligacijska razmerja s proračunskimi uporabniki, bo v 26. členu ZOPSPU zajeta večina izdajateljev računov, s tem pa omogočeni bistveni prihranki in racionalizacija v gospodarstvu in javnem sektorju glede pošiljanja, obdelave in hrambe računov.

Ta zakonska obveznost temelji na dejstvu, da je proračunskim uporabnikom pri UJP zagotovljena možnost uporabe posebne informacijsko komunikacijske infrastrukture in uporabne programske opreme UJP ter uporaba vseh podpornih storitev v zvezi s plačilnim prometom, elektronskim poslovanjem, elektronsko hrambo in drugimi spremljajočimi storitvami. UJP v skladu z ZOPSPU zagotavlja in skrbi za upravljanje, vzdrževanje in razvoj informacijsko komunikacijske infrastrukture in posebnih informacijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: oprema IKT), namenjenih za opravljanje plačilnih in drugih elektronskih storitev. Oprema IKT UJP, ki jo uporabljajo proračunski uporabniki, je prilagojena posebnim zahtevam in delovnim procesom v zvezi z delovanjem sistema enotnega zakladniškega računa države oziroma občine in izvrševanje državnih in občinskih proračunov. Pri

razvoju te opreme IKT je bila zagotovljena standardizacija in usklajenost opreme ter elektronskega poslovanja in združljivost opreme z različnimi informacijskimi in poslovnimi okolji (državna uprava, sistem zakladništva, bančno okolje, gospodarski sektor, plačilni sistemi ipd.).

S predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost, so bila bistveno poenostavljena pravila in zahteve glede izdajanja elektronskih računov in tako zagotovljena možnost širšemu krogu gospodarskih subjektov, da izdajajo in prejemajo elektronske račune. S tem v zvezi se ocenjuje, da obvezna uporaba elektronskih računov pri poslovanju z javnim sektorjem ne bo povzročala dodatnih stroškov davčnim zavezancem zaradi nabave računalniške opreme, potrebne za izdajanje elektronskih računov.

V tem členu so opredeljene tudi komunikacijske poti oziroma kontaktne točke za pošiljanje elektronskih računov od gospodarskih subjektov do proračunskih uporabnikov, ki vodijo do enotne vstopne in izstopne točke (UJP). Pravne in fizične osebe, ki za proračunske uporabnike dobavljajo blago, izvajajo storitev ali izvajajo gradnjo, morajo proračunskim uporabnikom pošiljati e-račune, to pa lahko storijo prek spletnega programa UJP, prek ponudnikov plačilnih storitev ali ponudnikov procesne obdelave podatkov (v nadaljnjem besedilu: udeleženci sistema izmenjave e-računov), ki imajo z UJP sklenjeno pogodbo o izmenjavi e-računov. UJP na svoji spletni strani objavi seznam pooblaščenih udeležencev sistema izmenjave e-računov, s katerimi ima sklenjene pogodbe.

UJP bo proračunskim uporabnikom omogočal tudi hrambo elektronskih računov v skladu z Zakonom o varstvu arhivskega in dokumentarnega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06; v nadaljnjem besedilu: ZVDAGA) in podzakonskih predpisih na področju hrambe dokumentarnega gradiva.

Storitev e-hrambe bo za UJP izvajal na podlagi javnega razpisa izbran zunanji izvajalec, ki bo stroške zagotavljanja storitve zaračunaval vlagateljem e-računov, to pomeni proračunskim uporabnikom, za katere je vključitev v sistem hrambe e-računov prostovoljna, kar pomeni, da se bo vsak proračunski uporabnik sam odločil, ali bo hranil e-račune v lastnem informacijskem sistemu, e-hrambi, ki jo bo zagotavljal UJP ali v e-hrambi kateregakoli ponudnika.

Obstoječa informacijska in komunikacijska infrastruktura UJP bo za podporo komunikaciji z e-hrambo ustrezno nadgrajena že v sklopu sprememb, ki so potrebna za izvajanje tudi vseh ostalih storitev, ki jih UJP zagotavlja za proračunske uporabnike (plačilne storitve, e-računi, e-plačila) in v sklopu sprememb, ki so potrebna za posredovanje e-računa v e-hrambo, in sicer ne glede na to, kdo bo e-hrambo zagotavljal. V tem kontekstu zgolj zaradi zagotavljanja e-hrambe v UJP ne bodo nastali dodatni stroški v breme državnega in občinskih proračunov.

Kadri in prostori, s katerimi UJP razpolaga, zadostujejo za vzpostavitev sistema e-hrambe za potrebe proračunskih uporabnikov in zaradi tega ne bodo potrebna dodatna investicijska vlaganja v prostore ali dodatni stroški dela.

Popoln prehod na e-hrambo računov pa bo dolgoročno omogočil zmanjšanje stroškov proračunskih uporabnikov in posledično odhodkov državnega in občinskih proračunov. Glede na trend povečanja količine dokumentarnega gradiva in s tem povezanih stroškov tiskanja in hrambe gradiva v papirni obliki (stroški za papir, tiskalnike, fotokopirne stroje, vzdrževanje strojne opreme in posebnih prostorov, PTT stroški, kadri, ipd.) ter dejstvo, da večina novega gradiva izvirno nastaja v elektronski obliki, bo prehod na e-hrambo nujen, kar potrjujejo ugotovitve in pozitivni učinki e-hrambe, opredeljeni v Akcijskem načrtu elektronskega poslovanja javne uprave od 2010 do 2015 (AN SREP).

Za izvajanje 26. člena ZOPSPU lahko gospodarski subjekti brezplačno pridobijo podatke o proračunskih uporabnikih iz registra proračunskih uporabnikov, ki je dostopen na spletni strani UJP.

S podzakonskim predpisom ministra, pristojnega za finance, bo podrobneje urejen način izmenjave elektronskih računov in delovanje posebnega spletnega programa UJP, ki bo na voljo tudi gospodarskim subjektom, ki nimajo lastne ustrezne tehnične opreme in podpore za izdajanje in pošiljanje e-računov. Gospodarskim subjektom bo omogočeno, da po lastni presoji in v skladu s tehničnimi zmožnostmi uporabljajo lastno opremo IKT, ki je združljiva in vključena v obstoječe sisteme

procesne obdelave podatkov (spletno bančništvo – izmenjava računov prek izbranih procesorjev), ali pa da račune pripravijo in pošljejo neposredno prek spletnega programa UJP. S tem je zagotovljena enakopravna obravnava vseh gospodarskih subjektov, ki poslovno sodelujejo s proračunskimi uporabniki, oziroma odpravljena kakršna koli diskriminacija ponudnikov storitev in blaga, ki sodelujejo v postopkih javnega naročanja in izstavljajo račune proračunskim uporabnikom, ter zagotovljena konkurenca med ponudniki oziroma enakopravna obravnava ponudnikov v skladu s temeljnimi načeli, določenimi v predpisih, ki urejajo javno naročanje in preprečevanje omejevanja konkurence.

Skrajni rok, od katerega morajo proračunski uporabniki prejemati račune izključno v elektronski obliki, je določen v prehodnih in končnih določbah predloga zakona.

K 20. členu

V novem 26.a členu ZOPSPU je določen sistem za spletno plačevanje storitev proračunskih uporabnikov, ki bo podrobneje urejen s podzakonskim predpisom ministra, pristojnega za finance.

UJP bo zagotavljal podporo za izvajanje spletnih plačil za storitve, ki jih javni sektor ponuja fizičnim in pravnim osebam prek spleta. V ta namen bo UJP vzdrževal in razvijal spletni program e-Plačila, ki bo omogočil uporabnikom iz javnega in zasebnega sektorja brezgotovinsko plačevanje storitev proračunskih uporabnikov (npr. sodne in upravne takse, druge stroške upravnih in drugih postopkov, globe za prekrške) in druge storitve javnega sektorja (npr. nakup vstopnic za gledališče, ribolov, muzeje, nakup literature, plačevanje šolnine, članarine ipd.) prek spletnega bančništva oziroma s plačilnimi in kreditnimi karticami ali prek sistema mobilne telefonije.

Za UJP kot ponudnika plačilnih storitev kakor tudi za proračunske uporabnike veljajo posebnosti in omejitve ter pogoji poslovanja v povezavi s sistemom javnih financ in sistemom EZR ter izvrševanjem proračuna v skladu ZJF, ZOPSPU in zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna. V skladu z navedenimi predpisi lahko proračunski uporabniki naročajo in uporabljajo plačilne storitve izključno v okviru sistema EZR in opravljajo plačilne transakcije le prek podračunov EZR, ki so odprti pri UJP, razen manjšega deleža plačilnih transakcij, ki se izjemoma izvaja izven sistema EZR oziroma prek posebnih namenskih transakcijskih računov, odprtih pri Banki Slovenije, ter posebnih gotovinskih računov z ničelnim stanjem, odprtih pri poslovnih bankah. To pomeni, da je EZR skupni transakcijski račun vseh proračunskih uporabnikov, ki so vključeni v sistem EZR, in da sistem EZR deluje kot zaprt sistem za omejen oziroma zaprt krog uporabnikov (približno 2.800 uporabnikov) in da za urejanje razmerij med udeleženci tega sistema veljajo posebna interna pravila. Zaradi zagotovitve nemotenega delovanja tega sistema je bil UJP zadolžen za vzpostavitev in vodenje registra proračunskih uporabnikov ter samostojne oziroma ločene informacijsko komunikacijske infrastrukture, ki se vzdržuje in nadgrajuje v skladu s posebnimi zahtevami v zvezi z opravljanjem plačilnih storitev UJP za vzpostavitev elektronskega poslovanja in zagotovitev komunikacije med udeleženci tega zaprtega sistema.

Plačilne storitve so temeljne storitve UJP. Za storitve v okviru sistema spletnih plačil je značilno, da gre za spremljevalne storitve v zvezi z navedeno temeljno storitvijo UJP in da se izvajajo le za tiste proračunske uporabnike, ki imajo pri UJP odprt podračun v sistemu EZR. Poleg tega je za spletna plačila in druge podporne oziroma spremljevalne elektronske storitve UJP značilno, da se izvajajo prek gospodarskih subjektov oziroma ponudnikov storitev spletnega bančništva, plačilnih in kreditnih kartic ter mobilne telefonije (v nadaljnjem besedilu: plačilni servis) in ponudnikov storitev procesne obdelave podatkov (v nadaljnjem besedilu: procesor). V sistem se lahko vključijo plačilni servisi in procesorji, ki izkažejo interes za ta način poslovanja in izpolnijo minimalne tehnične in druge zahteve, kakor tudi proračunski uporabniki, ki želijo uporabljati posamezne storitve, in sicer tako, da prek UJP izvajajo posamezne storitve ali sklop storitev, ki jim ustrezajo oziroma ustreza glede na njihove tehnične zmožnosti in delovno področje. Spletne storitve temeljijo in delujejo na načelu odprtosti in dostopnosti storitev za vse udeležence ter na načelu gospodarnosti množičnih plačil (storitve so najugodnejše in cenejše, če je v sistem vključenih čim več sodelujočih). Zaradi gospodarnosti poslovanja in nižjih stroškov ter posebnosti plačilnih storitev in transakcij (stranke proračunskih uporabnikov so fizične in pravne osebe, ki imajo odprte račune pri različnih bankah), je v interesu UJP

in proračunskih uporabnikov, da lahko hkrati uporabljajo storitve čim širšega kroga ponudnikov plačilnih servisov in procesorjev. Izbira le enega zunanjega ponudnika oziroma izvajalca spletnih in spremljevalnih storitev bi bistveno zožila in otežila možnosti poslovanja z zunanjim poslovnim okoljem ter podražila vse tovrstne storitve za proračunske uporabnike.

UJP je v razmerju do drugih udeležencev plačilnih servisov naročnik in sklepa pogodbe za posamezne sklope storitev, ki jih lahko uporabljajo proračunski uporabniki. S tem so upoštevani cilji Vlade Republike Slovenije na področju odprave administrativnih ovir in bremen ter zmanjšanja stroškov za gospodarstvo in proračunske uporabnike ter cilji na področju usklajenosti informacijsko komunikacijske opreme celotnega javnega sektorja in dostopnosti storitev ter racionalizacije poslovanja javne uprave (namesto več tisoč posameznih javnih naročil in pogodb med proračunskimi uporabniki in plačilnim servisom/procesorjem se sklepa le ena pogodba med UJP in plačilnim servisom/procesorjem; namesto več tisoč mesečnih računov posamezni plačilni servis/procesor izda le en račun in ga pošlje UJP ipd.).

Na ta način je zagotovljena tudi standardizacija in usklajenost informacijsko komunikacijske opreme ter elektronskega poslovanja v javnem sektorju in združljivost različnih informacijskih okolij znotraj celotnega javnega sektorja ter posledično tudi učinkovitejše upravljanje in gospodarna poraba javnih sredstev.

Pozitivni učinki delovanja tega programa so podrobneje navedeni v 6. točki prvega poglavja zakonodajnega gradiva z naslovom "6. *DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA*".

K 21. členu

V novem četrtem odstavku 30. člena ZOPSPU je določen namen zbiranja osebnih podatkov, ki so navedeni v 13. členu ZOPSPU.

Glede na določbe 8. in 9. člena ZVOP-1 in razloge, opredeljene v obrazložitvi k 10. členu predloga zakona (spremembe 13. člena ZOPSPU), se je v praksi izkazalo, da je treba uskladiti vsebino registra proračunskih uporabnikov in določiti zakonsko pooblastilo UJP, da neposredno zbira in obdeluje osebne podatke za vodenje in vzdrževanje registra proračunskih uporabnikov in zaradi zagotavljanja varnosti pravnega prometa ter pretoka podatkov med UJP in upravljavcem Poslovnega registra Slovenije (AJ PES).

K 22. členu

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami 31. člena ZOPSPU se podrobneje urejajo prekrški in sankcije za odgovorne osebe proračunskih uporabnikov ter za ponudnike plačilnih storitev in njihove odgovorne osebe.

S tem bo doseženo dosledno izvajanje in upoštevanje vseh obveznosti, prepovedi in omejitev, ki jih ZOPSPU nalaga proračunskim uporabnikom in ponudnikom plačilnih storitev.

K 23. členu

V 32. členu ZOPSPU sta dodana nov drugi in tretji odstavek, ki določata pooblastilo za uradno osebo UJP, da vodi postopek o prekršku in v njem odloča v skladu z zahtevo iz drugega odstavka 49. člena in tretjega odstavka 52. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 — uradno prečiščeno besedilo in 21/13; v nadaljnjem besedilu: ZP-1).

K 24. členu

V zvezi z novim 26.a členom ZOPSPU, ki ureja delovanje sistema za spletno plačevanje storitev proračunskih uporabnikov, je bilo upoštevano dejstvo, da imajo posamezni proračunski uporabniki že vzpostavljene samostojne sisteme spletnih plačil. V izogib morebitnim dodatnim stroškom in enostranskim posegom v obstoječa pogodbeno razmerja med proračunskimi uporabniki in ponudniki storitev spletnih plačilnih servisov, je v tem členu vsebovana prehodna določba, ki določa izjemo od obvezne uporabe sistema spletnih plačil za tiste proračunske uporabnike, ki so pred uveljavitvijo tega zakona vzpostavili samostojne sisteme spletnih plačil.

K 25. členu

Za izvajanje zakona mora minister, pristojen za finance, v roku treh mesecev od uveljavitve zakona sprejeti pravilnik, ki bo urejal uporabo sistema za spletno plačevanje storitev proračunskih uporabnikov prek sistema centralne podpore UJP.

K 26. členu

V tem členu je vsebovana končna določba, s katero se razveljavi 54. člen Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (Uradni list RS, št. 104/12, 46/13, 56/13 – ZŠtip-1, 61/13 in 82/13), ki ureja posebne račune z ničelnim stanjem. Posebni računi z ničelnim stanjem so podrobno sistemsko urejeni z ZOPSPU in podzakonskim predpisom ministra za finance. Tako podvajanje zakonske ureditve je nujno treba odpraviti zaradi skladnosti in preglednosti pravnega reda Republike Slovenije ter uresničevanja Resolucije o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09).

K 27. členu

Ta člen določa začetek veljavnosti zakona.

V drugem odstavku je določeno, da se druga alineja tretjega odstavka spremenjenega 25. člena ter tretji odstavek spremenjenega 26. člena ZOPSPU začneta uporabljati 1. januarja 2015. S tem je omogočeno primerno prehodno obdobje, v katerem morajo:

- diplomatsko konzularna predstavništva Republike Slovenije vzpostaviti povezavo z UJP, ki mu morajo brezplačno sporočati podatke o plačilih, opravljenih v breme in dobro, ter o stanju sredstev na njih na način, ki ga predpiše minister, pristojen za finance;
- proračunski uporabniki izpolniti minimalne tehnične zahteve glede prejemanja elektronskih računov, ter hkrati prehodno obdobje za gospodarske subjekte — izdajatelje računov, ki poslujejo s proračunskimi uporabniki.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. Zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (Uradni list RS, št. 59/10)

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon ureja opravljanje plačilnih storitev za neposredne in posredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: proračunski uporabniki), register proračunskih uporabnikov ter naloge in organizacijo Uprave Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljnjem besedilu: UJP).

2. člen

(pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

- »enotni zakladniški sistem« je sistem upravljanja z javnimi financami po enotnih pravilih za državni proračun, občinske proračune in vse proračunske uporabnike;
- »enotni zakladniški račun« je račun države oziroma občine, odprt pri Banki Slovenije, ki ima vlogo skupnega transakcijskega računa vseh subjektov, ki so vključeni v posamezni sistem enotnega zakladniškega računa;
- »podračuni« so zakladniški podračun države, zakladniški podračuni občin in računi proračunskih uporabnikov, odprti pri UJP, ki so vključeni v posamezni sistem enotnega zakladniškega računa, ter imajo s statusnoppravnega, obligacijskega, davčnega, računovodskega vidika in z vidika predpisov o izvršbi in zavarovanju enak status kot transakcijski računi po zakonu, ki ureja plačilne storitve in sisteme;
- »posebni namenski transakciji računi« so računi proračunskih uporabnikov, odprti pri Banki Slovenije, ki so namenjeni ločenemu vodenju sredstev za izvedbo določenega programa oziroma projekta;
- »posebni računi z ničelnim stanjem« so računi proračunskih uporabnikov, odprti pri bankah, ki jih izbere ministrstvo, pristojno za finance, in se uporabljajo izključno za namene dvigov in pologov gotovine in koncem dneva izkazujejo ničelno stanje;
- »upravljavec sredstev sistema enotnega zakladniškega računa« je ministrstvo, pristojno za finance, oziroma občinska uprava, ki upravlja z denarnimi sredstvi sistema enotnega zakladniškega računa države oziroma občine;
- »nadzornik javnofinančnih prihodkov« je proračunski uporabnik ali nosilec javnih pooblastil, kadar nadzira javnofinančne prihodke;
- »transakcijski račun«, »plačilna transakcija«, »plačilna storitev« in »ponudnik plačilnih storitev« imajo enak pomen kot v zakonu, ki ureja plačilne storitve in sisteme;
- »račun« je skupni izraz za vse vrste računov, ki jih imajo proračunski uporabniki odprte v skladu s predpisi, in za račune, ki jih imajo nadzorniki javnofinančnih prihodkov, ki niso proračunski uporabniki, odprte za nadzor nad plačili obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov;
- »imetnik računa« je proračunski uporabnik ali nadzornik javnofinančnih prihodkov, ki sredstva računa vodi v svoji poslovni knjigi;
- »sklep o izvršbi« je sklep o izvršbi in sklep o zavarovanju, izdan v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje, in zakonom, ki ureja davčni postopek.

4. člen

(naloge UJP)

(1) UJP opravlja naslednje naloge:

1. vodi register proračunskih uporabnikov;

2. vodi račune proračunskih uporabnikov, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance, in so odprti kot podračuni enotnega zakladniškega računa države oziroma občine;

3. sprejema plačilna navodila v breme računov proračunskih uporabnikov, ki poslujejo v okviru enotnega zakladniškega sistema, in drugih oseb oziroma nadzornikov javnofinančnih prihodkov, določenih s posebnimi predpisi, zagotavlja nadzor nad temi navodili in jih izvaja;

4. za proračunske uporabnike opravlja naloge ponudnika plačilnih storitev v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja plačilne storitve in sisteme;

5. opravlja izvršbe v breme podračunov proračunskih uporabnikov na podlagi izvršljivih sklepov o izvršbi, ki jih izdajo pristojna sodišča in davčni organi, ter vodi evidenco o stanju izvršb;

6. unovčuje menice v breme podračunov proračunskih uporabnikov in vodi evidenco o unovčenih menicah;

7. za proračunske uporabnike pripravlja in pošilja obvestila o plačilnih transakcijah in stanju sredstev na računu ter druge informacije, določene z zakonom ali predpisi ministra, pristojnega za finance;

8. upravljavcem sredstev enotnega zakladniškega računa zagotavlja podatke o stanju sredstev in prometu na podračunih v okviru enotnega zakladniškega računa tega upravljavca zaradi upravljanja denarnih sredstev;

9. za proračunske uporabnike ter pristojne organe in organizacije zbira in pošilja podatke o plačilnih transakcijah za statistične, davčne in analitične namene skladno z zakonom ali predpisi ministra, pristojnega za finance;

10. zagotavlja podatke in informacije o javnofinančnih vplačilih v državni in občinske proračune, na račune Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter račune oseb, ki morajo po predpisih o enotnem zakladniškem sistemu poslovati prek UJP, ter izplačilih iz teh proračunov in z računov na način in v rokih, ki jih predpiše minister, pristojen za finance;

11. zagotavlja podatke o plačilih in vračilih obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, ki jih davčni, carinski in drugi pristojni organi pobirajo oziroma izterjujejo, ter usklajuje podatke s pristojnimi organi na ravni države in občin;

12. razporeja javnofinančne prihodke na račune proračunskih uporabnikov in nadzornikov javnofinančnih prihodkov;

13. opravlja naloge v zvezi z izdajo, naročanjem tiskanja, prodajo, distribucijo in uničenjem tobačnih znamk;

14. opravlja naloge enotne vstopne in izstopne točke, prek katere proračunski uporabniki prejemajo in pošiljajo račune in spremljajoče dokumente v elektronski obliki;

15. opravlja storitve po posebnih dogovorih, sporazumih in protokolih;

16. opravlja druge naloge, določene z zakonom ali predpisi, izdanimi na podlagi zakona.

(2) Minister, pristojen za finance, predpiše postopke, pogoje in posebne zahteve, povezane z opravljanjem nalog iz prejšnjega odstavka.

6. člen

(načelo neprekinjenega delovanja in kakovosti storitev)

UJP mora ves čas zagotavljati in izpopolnjevati zanesljiv in celovit sistem upravljanja podatkov in dokumentov, ki jih obdeluje pri opravljanju nalog po tem zakonu, ter sistem notranjih kontrol zaradi:

- opravljanja nalog in delovanja v skladu z načeli in standardi, določenimi s tem zakonom in drugimi predpisi,
- zagotavljanja organizacijskih, kadrovskih, tehničnih in drugih pogojev za varno in zanesljivo poslovanje,
- zagotavljanja neprekinjenega delovanja informacijskega sistema za opravljanje plačilnih storitev in delovanje sistema enotnega zakladniškega računa,
- ugotavljanja, ocenjevanja, obvladovanja in spremljanja tveganj, ki jim je ali bi jim bil lahko izpostavljen UJP, in poročanja o njih ter
- izpopolnjevanja in merjenja sistema kakovosti storitev.

8. člen **(vodenje UJP)**

(1) UJP vodi generalni direktor, ki vodi tudi Urad UJP.

(2) Generalni direktor poleg nalog predstojnika organa, ki so opredeljene z zakoni in drugimi predpisi, določa splošne pogoje poslovanja UJP v zvezi z izvajanjem pogodbenih obveznosti in opravljanjem posameznih plačilnih storitev, pa tudi obliko in vsebino papirnih ali elektronskih obrazcev, ki se uporabljajo pri vodenju registra proračunskih uporabnikov in opravljanju plačilnih storitev UJP, če obrazci niso določeni s predpisi ministra, pristojnega za finance.

10. člen **(primarni register)**

Za proračunske uporabnike, ki pridobijo pravno sposobnost neposredno na podlagi zakona ali drugega ustanovitvenega akta, objavljenega v Uradnem listu Republike Slovenije in se ne registrirajo pri nobenem drugem registrskem organu ter za proračune in upravljavce sredstev sistema enotnega zakladniškega računa je register proračunskih uporabnikov primarni register oziroma UJP registrski organ.

11. člen **(identifikacija enote registra)**

(1) UJP enotam registra ob njihovem vpisu v register proračunskih uporabnikov dodeli šifro proračunskega uporabnika, šifro proračuna, šifro upravljavca sredstev sistema enotnega zakladniškega računa in šifro nadzornika javnofinančnih prihodkov v skladu z merili in pogoji, ki jih za posamezno enoto registra predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Šifre iz prejšnjega odstavka enolično opredelijo posamezno enoto registra in so enolična identifikacija enote registra proračunskih uporabnikov.

(3) Po izbrisu enote registra iz registra proračunskih uporabnikov se njene šifre ne smejo ponovno uporabiti.

12. člen **(namen registra proračunskih uporabnikov)**

Na podlagi podatkov registra proračunskih uporabnikov se zagotavljajo:

- identifikacija proračunskih uporabnikov, proračunov, upravljavcev sredstev sistema enotnega zakladniškega računa ter nadzornikov javnofinančnih prihodkov;
- identifikacija vrste in namena računov ter njihovih imetnikov;
- vodenje podračunov v sistemu enotnega zakladniškega računa in opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike;

- evidenca o računih in plačilnih transakcijah proračunskih uporabnikov prek računov, ki so odprti izven sistema enotnega zakladniškega računa;
- povezava s Poslovnim registrom Slovenije in registrom transakcijskih računov ter izmenjava podatkov z upravljavcem teh registrov;
- obveščanje proračunskih uporabnikov oziroma imetnikov računov ter
- opravljanje drugih nalog, določenih s predpisi.

13. člen

(vsebina registra proračunskih uporabnikov)

(1) Register proračunskih uporabnikov vsebuje podatke o:

- proračunskih uporabnikov,
- proračunih,
- upravljavcih sredstev sistema enotnega zakladniškega računa,
- nadzornikih javnofinančnih prihodkov,
- računih ter
- podatke za obveščanje o plačilnih transakcijah in stanju na računih.

(2) Podatki o proračunskih uporabnikih so:

- identifikacija proračunskega uporabnika (šifra proračunskega uporabnika, naziv, kratek naziv, naslov, pravnoorganizacijska oblika, matična številka, davčna številka, status, nasledstvo, skupina po standardni klasifikaciji institucionalnih sektorjev - SKIS in podatki za stike - elektronski naslov, telefonska številka, številka telefaksa);
- vključenost v proračun (tip, skupina in podskupina proračunskega uporabnika ter šifra proračuna, ki mu proračunski uporabnik pripada);
- dejavnost (šifra glavne dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti - SKD);
- ustanovitelj (šifra, naziv in tip ustanovitelja);
- podatki o zastopnikih oziroma zastopnicah (ime in priimek, datum imenovanja in razrešitve);
- upravljanje likvidnosti (skupina za upravljanje likvidnosti in pripadnost sistemu enotnega zakladniškega računa);
- plačne skupine (oznaka plačne skupine);
- vpisi v register proračunskih uporabnikov (datum ustanovitve ter vključitve in izključitve).

(3) Podatki o proračunih so:

- identifikacija proračuna (šifra za izvrševanje državnega in občinskih proračunov, naziv in kratek naziv);
- upravljavec (šifra in naziv);
- vpisi v register proračunskih uporabnikov (datum vključitve in izključitve).

(4) Podatki o upravljavcih sredstev sistema enotnega zakladniškega računa so:

- identifikacija upravljavca sredstev sistema enotnega zakladniškega računa (šifra za upravljanje likvidnosti sistemov enotnega zakladniškega računa, naziv in kratek naziv);
- upravljavec (šifra in naziv);
- vpisi v register proračunskih uporabnikov (datum vključitve in izključitve ter zadnje spremembe);
- podatki za povezave z drugimi podatkovnimi zbirkami (matična številka, davčna številka in šifra SKIS).

(5) Podatki o nadzornikih javnofinančnih prihodkov so:

- identifikacija nadzornika javnofinančnih prihodkov (šifra nadzornika, naziv, kratek naziv, naslov, pravnoorganizacijska oblika, tip, matična številka, davčna številka, status in podatki za stike - elektronski naslov, telefonska številka, številka telefaksa).

(6) Podatki o računih so:

- tip računa;
- številka računa;

- številka računa za plačilo stroškov plačilnih storitev;
- številka računa za pripis obresti;
- popoln oziroma dolg naziv računa;
- kratek naziv računa;
- valute računa;
- vrsta računa po zahtevah registra transakcijskih računov;
- imetnik računa;
- souporaba računa;
- nadzorniki prometa in stanja na računu;
- aktivnost;
- oznaka za objavo v registru transakcijskih računov;
- datum odprtja računa;
- datum zadnje spremembe;
- oznaka opravljenega prenosa v register transakcijskih računov;
- datum zaprtja računa;
- pravni naslednik računa;
- šifra proračunskega uporabnika računovodje, ki vodi računovodstvo imetnika;
- šifra proračunskega uporabnika končnega prejemnika sredstev in
- šifra SKIS.

(7) Podatki za obveščanje o plačilnih transakcijah in stanju na računih so:

- imena prejemnikov oziroma prejemnic obvestil (v nadaljnjem besedilu: prejemnik obvestil);
- naslovi prejemnikov obvestil;
- način dostave obvestil in
- vrsta obvestila.

(8) Minister, pristojen za finance, podrobneje predpiše merila za pridobitev in prenehanje statusa proračunskega uporabnika ter način vodenja registra proračunskih uporabnikov.

15. člen

(vključitev v register proračunskih uporabnikov)

(1) Uporabnik javnofinančnih sredstev, ki izpolnjuje predpisane pogoje za pridobitev statusa proračunskega uporabnika, ali njegov ustanovitelj mora prijavo za vpis v register proračunskih uporabnikov vložiti najpozneje v petih delovnih dneh od ustanovitve, spremembe pravnoorganizacijske oblike ali virov financiranja oziroma od vpisa v primarni register.

(2) UJP izvede postopek vključitve v register proračunskih uporabnikov na podlagi popolne prijave. Ob nepopolni prijavi UJP pozove predlagatelja, da v petih delovnih dneh dopolni prijavo.

(3) Če uporabnik javnofinančnih sredstev ne vloži prijave za vključitev v register proračunskih uporabnikov ali če ne dopolni prijave v roku iz prejšnjega odstavka, UJP uvede postopek po uradni dolžnosti.

(4) Če so izpolnjeni predpisani pogoji za pridobitev statusa proračunskega uporabnika, UJP izda odločbo o vključitvi v register proračunskih uporabnikov ter enoti registra dodeli šifro proračunskega uporabnika in vpiše vse podatke, določene s tem zakonom in predpisom ministra, pristojnega za finance.

(5) Če predlagatelj ne izpolnjuje pogojev za vpis v register proračunskih uporabnikov, UJP izda odločbo o zavrnitvi vpisa. Zoper to odločbo je dovoljena pritožba, ki se vloži pri UJP v petnajstih dneh od vročitve odločbe. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za finance.

16. člen

(vpis sprememb podatkov)

(1) Proračunski uporabnik mora vsako spremembo podatkov, ki se vodijo v registru proračunskih uporabnikov, prijaviti UJP v petih delovnih dneh po nastanku spremembe.

(2) Za proračunskega uporabnika, ki opusti dolžnost iz prejšnjega odstavka, vpiše UJP spremembe podatkov v register proračunskih uporabnikov po uradni dolžnosti na podlagi podatkov, pridobljenih iz drugih javnih registrov in evidenc. Če vpis spremembe podatkov ni mogoč po uradni dolžnosti ali na podlagi podatkov iz drugih registrov, UJP pozove proračunskega uporabnika, da v petih delovnih dneh predloži zahtevane podatke oziroma dokumente.

(3) UJP o vpisu sprememb podatkov izda obvestilo in ga pošlje proračunskemu uporabniku.

(4) UJP vodi register proračunskih uporabnikov tako, da je zagotovljeno trajno spremljanje vseh vpisov v register proračunskih uporabnikov (zgodovina podatkov).

17. člen

(izključitev iz registra proračunskih uporabnikov)

(1) UJP izvede postopek izključitve iz registra proračunskih uporabnikov na podlagi prijave proračunskega uporabnika oziroma njegovega ustanovitelja, pravnega naslednika ali po uradni dolžnosti.

(2) Pravna oseba, ki ima pravni interes za prenehanje statusa proračunskega uporabnika, mora najpozneje v petih delovnih dneh od začetka veljavnosti akta o statusnem preoblikovanju oziroma akta o izbrisu iz primarnega registra o tem obvestiti UJP ter predložiti zahtevano dokumentacijo za izključitev iz registra proračunskih uporabnikov.

(3) UJP ob upoštevanju meril, določenih v zakonu, ki ureja javne finance, in predpisih ministra, pristojnega za finance, izda odločbo o zavrnitvi vloge za izključitev ali odločbo o izključitvi iz registra proračunskih uporabnikov. Zoper to odločbo je dovoljena pritožba, ki se vloži pri UJP v 15 dneh od vročitve odločbe. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za finance.

18. člen

(prevzem podatkov)

(1) UJP prevzema od upravljavca Poslovnega registra Slovenije in registra transakcijskih računov podatke, potrebne za vzdrževanje registra proračunskih uporabnikov in opravljanje nalog s svojega delovnega področja.

(2) UJP je podatke in informacije, ki jih potrebuje za vodenje registra proračunskih uporabnikov, upravičen dobivati brezplačno.

22. člen

(vrste računov)

(1) UJP za izvajanje in evidentiranje javnofinančnih tokov, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja javne finance, ter za opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike vodi naslednje račune:

- zakladniški podračun države in zakladniške podračune občin, ki so namenjeni za upravljanje denarnih sredstev posameznega sistema enotnega zakladniškega računa,

- podračune javnofinančnih prihodkov, na katera se plačujejo obvezne dajatve in drugi javnofinančni prihodki,

- podračune proračunskih uporabnikov, ki so namenjeni za opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike,

- druge račune, določene z drugimi predpisi.

(2) UJP mora voditi evidenčne račune oziroma evidenco o plačilnih transakcijah in stanju denarnih sredstev proračunskih uporabnikov na posebnih namenskih transakcijskih računih, odprtih pri Banki Slovenije, in posebnih računih z ničelnim stanjem, odprtih pri bankah, skladno z zakonom, ki ureja javne finance, in predpisi ministra, pristojnega za finance.

(3) Banka Slovenije in banke, ki vodijo račune proračunskih uporabnikov iz prejšnjega odstavka, morajo UJP brezplačno sporočati podatke o plačilih, opravljenih v breme in dobro teh računov, ter o stanju sredstev na njih na način ter v rokih, določenih s predpisi ministra, pristojnega za finance.

(4) Podračuni, ki so odprti pri UJP, imajo enak status kot transakcijski računi po zakonu, ki ureja plačilne storitve in sisteme.

(5) Minister, pristojen za finance, podrobneje predpiše:

- pogoje, način odpiranja, vodenja in zapiranja računov proračunskih uporabnikov,
- način opravljanja plačilnih storitev UJP,
- način in roke obveščanja o plačilnih transakcijah, izvršenih v dobro ali breme računov proračunskih uporabnikov, ter vrste podatkov, ki jih morajo ponudniki plačilnih storitev sporočati UJP,
- način plačevanja in razporejanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov na račune proračunskih uporabnikov in nadzornikov javnofinančnih prihodkov,
- obvezne podatke na plačilnem navodilu za plačilo obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov ter obliko in način sporočanja teh podatkov UJP in davčnim organom v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni postopek,
- vsebino, obliko, način in roke sporočanja drugih podatkov o plačilnih transakcijah za proračunske, davčne, statistične, analitične in druge namene, določene z zakonom, ki ureja javne finance, ali zakonom, ki ureja davčni postopek, ali drugim zakonom.

23. člen

(obveznost preverjanja podatkov na plačilnem nalogu pri plačilu obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov)

(1) Za pravilno prepoznavanje plačnika, vrste obvezne dajatve ali javnofinančnega prihodka ter nadzornika javnofinančnih prihodkov mora biti pri plačilu obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov na plačilnem nalogu naveden aktiven podračun javnofinančnega prihodka, objavljen v registru transakcijskih računov, in referenca odobritve ter drugi podatki, določeni s pravilnikom ministra, pristojnega za finance.

(2) Ponudniki plačilnih storitev morajo zavrniti sprejem plačilnega naloga, na katerem je plačnik navedel ukinjen podračun javnofinančnih prihodkov ali referenco, ki ni v skladu s pravilnikom ministra, pristojnega za finance.

24. člen

(obveznost zaprtja plačilnih in transakcijskih računov)

Pravna oseba, ki je pridobila status proračunskega uporabnika in je predhodno poslovala prek enega ali več plačilnih in transakcijskih računov pri drugih ponudnikih plačilnih storitev, mora v tridesetih dneh po dokončnosti odločbe o vključitvi v register proračunskih uporabnikov zapreti vse plačilne in transakcijske račune pri drugih ponudnikih plačilnih storitev.

25. člen

(prepoved odpiranja plačilnih in transakcijskih računov ter opravljanja plačilnih storitev izven sistema enotnega zakladniškega računa)

Proračunski uporabnik, ki je vključen v sistem enotnega zakladniškega računa, ne sme odpirati plačilnih in transakcijskih računov pri drugih ponudnikih plačilnih storitev ter opravljati plačilnih storitev izven sistema enotnega zakladniškega računa, razen če ta zakon ali drugi predpisi določajo drugače.

26. člen

(izmenjava računov in spremljajočih dokumentov v elektronski obliki prek enotne vstopne in izstopne točke)

(1) Za izmenjavo računov in spremljajočih dokumentov v elektronski obliki (v nadaljnjem besedilu: e-računi), ki jih izdajajo ali prejemajo proračunski uporabniki, je UJP enotna vstopna oziroma izstopna točka.

(2) Proračunski uporabniki lahko pošiljajo ali prejemajo e-račune le prek UJP.

(3) UJP lahko opravlja storitve hrambe e-računov, če izpolnjuje pogoje, določene z zakonom in podzakonskimi predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva. Pogoji opravljanja storitve e-račun in elektronske hrambe, obseg teh storitev ter medsebojne pravice in obveznosti UJP in proračunskega uporabnika se uredijo s pogodbo.

(4) Minister, pristojen za finance, podrobneje predpiše pogoje in standarde za izmenjavo e-računov proračunskih uporabnikov prek UJP.

30. člen

(obdelava osebnih in drugih podatkov)

(1) UJP za namen opravljanja nalog plačilnega agenta vzpostavi in upravlja zbirko imetnikov oziroma imetnic (v nadaljnjem besedilu: imetnik) nematerializiranih vrednostnih papirjev Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: NMVP RS) z naborom osebnih podatkov, kot ga o imetniku oziroma upravičencu oziroma upravičenki lahko vodi upravljavec centralne zbirke nematerializiranih vrednostnih papirjev po zakonu, ki ureja nematerializirane vrednostne papirje. V zbirki o imetnikih NMVP RS lahko UJP vodi tudi naslednje podatke, povezane z obveznostjo izplačila iz vrednostnega papirja:

- datum dospelosti in izplačila obveznosti iz naslova NMVP RS;
- znesek in vrsto plačil dohodka ter davčnih odtegljajev iz naslova NMVP RS;
- davčno rezidentstvo imetnika NMVP RS;
- številko transakcijskega računa imetnika NMVP RS ter podatke o nazivu in sedežu ponudnika plačilnih storitev, pri katerem je račun odprt;
- podatke za stike z imetnikom NMVP RS (elektronski naslov ali telefonska številka).

(2) UJP lahko osebne podatke iz prejšnjega odstavka pridobiva neposredno od imetnika NMVP RS ali njegovega zakonitega zastopnika, lahko pa tudi od upravljavca centralne zbirke nematerializiranih vrednostnih papirjev.

(3) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi za zbiranje in nadaljnjo obdelavo osebnih podatkov o zakonitem zastopniku ali dediču imetnika NMVP RS, če je ta upravičen do izplačila dohodka iz naslova NMVP RS.

(4) UJP je podatke iz prvega in tretjega odstavka tega člena upravičen pridobivati brezplačno.

31. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 1.000 do 4.100 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba neposrednega ali posrednega proračunskega uporabnika, če:

- ne zapre plačilnih in transakcijskih računov pri drugih ponudnikih plačilnih storitev v roku, določenem s tem zakonom (24. člen),
- odpre plačilni ali transakcijski račun in opravlja plačilne storitve izven sistema enotnega zakladniškega računa (25. člen),
- pošilja ali prejema e-račune zunaj enotne vstopne oziroma izstopne točke pri UJP (26. člen).

(2) Z globo od 2.500 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek banka ali drug ponudnik plačilnih storitev, ki za proračunskega uporabnika odpre plačilni ali transakcijski račun ter prek računa opravlja plačilne storitve v nasprotju s tem zakonom (25. člen).

(3) Z globo od 2.500 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek banka ali drug ponudnik plačilnih storitev, ki za proračunskega uporabnika opravlja storitve izmenjave e-računov mimo enotne vstopne oziroma izstopne točke pri UJP (26. člen).

(4) Z globo od 1.000 do 4.100 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba banke ali drugega ponudnika plačilnih storitev, ki stori prekršek iz drugega ali tretjega odstavka tega člena.

32. člen

(nadzor nad izvajanjem zakona)

Za nadzor nad izvajanjem tega zakona je pristojen UJP.

2. Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (Uradni list RS, št. 104/12, 46/13, 56/13 – ZŠtip-1, 61/13 in 82/13)

54. člen

(posebni računi z ničelnim stanjem)

Neposredni in posredni uporabniki državnega in občinskih proračunov imajo lahko na način, ki je določen s predpisom ministra, pristojnega za finance, pri poslovnih bankah s katerimi ministrstvo, pristojno za finance, sklene pogodbo, odprte zgolj posebne račune z ničelnim stanjem, prek katerih opravljajo dvige gotovine.